

A photograph of a modern building at night. The building has a light-colored facade and large, multi-paned windows. Many of the windows are illuminated from within, showing a warm yellow light. The sky is a deep blue. A semi-transparent dark blue rectangle is overlaid on the left side of the image, containing the text.

BULLETIN
ODDĚLENÍ ANALYTIKY
A SROVNÁVACÍHO PRÁVA
4/2025

ÚVODNÍK

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

oddělení analytiky a srovnávacího práva Vám pro další zpříjemnění předvánočního času přináší Bulletin se svým letošním závěrečným číslem. Těšit se i tentokrát můžete na anotace zajímavých rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, Soudního dvora Evropské unie i vybraných evropských vrcholných soudů. Tradičně zařazujeme rovněž informace o nových rozhodnutích Evropského soudu pro lidská práva proti České republice, o novém vydání Výběru rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva pro justiční praxi či např. o zveřejnění mezinárodního newsletteru francouzského Kasačního soudu a Nejvyššího soudu Spojeného království.

Z nedávné rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva nás zaujal kupříkladu rozsudek ve věci **Helme proti Estonsku**, ve kterém se poprvé zabýval případem údajné policejní provokace, která se měla odehrát čistě v online prostoru, kde policista pod pseudonymem a s fiktivní identitou 12leté dívky vedl online konverzace se stěžovatelem. K závěru o porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy zde nedospěl. K porušení čl. 14 ve spojení s čl. 8 Úmluvy naopak došlo ve věci **Ortega Ortega proti Španělsku**, kde byla stěžovatelka propuštěna ze zaměstnání záhy poté, co zahájila spor proti svému zaměstnavateli z důvodu platové diskriminace na základě pohlaví.

Judikatura Soudního dvora Evropské unie je v nynějším čísle zastoupena například rozsudkem ve věci **Cabris Investments**, ve kterém měl možnost rozšířit svou rozhodovací praxi k mezinárodnímu prvku v kontextu čl. 25 odst. 1 nařízení Brusel I bis. V rozsudku ve věci **Tuleka** pak rozhodl, že nárok na přiměřenou slevu může znamenat právo cestujícího požadovat vrácení ceny zájezdu v plné výši také v případě, kdy podstatný nesoulad poskytnutých služeb se smlouvou zmaří hlavní účel cesty.

V neposlední řadě z rozhodovací praxe vnitrostátních soudů nás zaujala mimo jiné dvě rozhodnutí **německého Spolkového soudního dvora**. Ten v prvně vybraném rozhodnutí posuzoval, zda neuvedení telefonního čísla v poučení o právu na odstoupení od distančně uzavřené spotřebitelské smlouvy prodlužuje zákonnou lhůtu pro odstoupení od smlouvy, a to s negativním závěrem. V druhém případě rozhodoval ve věci odpovědnosti pronajímatelky za újmu nájemnice, která jí vznikla pádem na zledovatělém chodníku na pozemku ve spoluvlastnictví vlastníků bytu a dovodil, že v takovýchto případech pronajímatel za vzniklou újmu zásadně odpovídal.

Příjemné čtení Vám přeje

Redakce Bulletinu

OBSAH

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

Aktuální judikatura

Helme proti Estonsku	... 4
Mortensen proti Dánsku	... 6
Ortega Ortega proti Španělsku	... 9
Seppern proti Estonsku	... 11

Rozhodnutí proti České republice	... 13
---	--------

Výběr rozhodnutí ESLP pro justiční praxi	... 15
---	--------

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

Cabris Investments	... 17
E. B.	... 19
Iberia Líneas Aéreas de España	... 20
Trojan	... 22
Tuleka	... 24

EVROPSKÉ VRCHOLNÉ SOUDY

Aktuální judikatura

Francie	... 27
Německo	... 29
Německo	... 31
Rakousko	... 33

Další novinky ve vztahu k vrcholným soudům

Mezinárodní newsletter francouzského Kasačního soudu	... 35
Mezinárodní newsletter Nejvyššího soudu Spojeného království	... 36

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

Aktuální judikatura

Rozsudek ze dne 7. 10. 2025, Helme proti Estonsku, č. 3023/22

Přezkum údajné policejní provokace v online prostředí

Úplné znění rozhodnutí

Evropský soud pro lidská práva se vůbec poprvé zabýval případem údajné policejní provokace, která se měla odehrát čistě v online prostoru. Policista pod pseudonymem a s fiktivní identitou 12leté dívky vedl konverzace v online chatovací místnosti se stěžovatelem, který byl na základě takto získaných důkazů odsouzen za pokus o sexuální svádění nezletilé osoby. Stěžovatel namítal, že důkazy získané z této tajné sledovací operace a použité proti němu v trestním řízení porušily jeho právo na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy, jelikož před zahájením této operace neexistovalo žádné podezření týkající se konkrétně jeho osoby. V dané věci Soud dospěl k závěru, že k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy nedošlo.

V roce 2019 obdržela estonská policie informaci, že různé osoby využívají určité webové stránky k tomu, aby navazovaly sexuální konverzace s nezletilými mladšími 14 let. Na základě této informace státní zástupce schválil tajnou sledovací operaci. V rámci této operace policista se smyšlenou identitou 12leté dívky s přezdívkou „Marleen12“ používal online chatovací místnosti na jedné z inkriminovaných stránek. Během této operace „Marleen12“ kontaktoval přes soukromé zprávy stěžovatel. Z přepisů konverzací mezi „Marleen12“ a stěžovatelem se ukázalo, že „Marleen12“ výslovně uvedla, že je jí 12 let, přesto s ní stěžovatel vedl explicitně sexuální konverzace. Stěžovatel byl ten, kdo vždy inicioval konverzace o sexuálních tématech a když „Marleen12“ zůstávala pasivní, stěžovatel ji vybízel, aby mluvila o sexu a svých sexuálních touhách, přičemž policista psal většinou jen krátké odpovědi.

Na základě těchto konverzací byl stěžovatel odsouzen za pokus o sexuální svádění nezletilé osoby. Vnitrostátní soud v řízení na podnět stěžovatele přezkoumával rovněž zákonnost tajné sledovací operace a došel k závěru, že policista v utajení jednal zákonně a důkazy pocházející z této operace tedy shledal přípustnými.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelovo následné odvolání ani dovolání nebyly úspěšné, obrátil se se svou stížností na Soud. V této stížnosti tvrdil, podobně jako před vnitrostátními soudy, že policejní vyšetřování bylo zahájeno na základě obecných informací a bez jakékoli specifické informace ohledně konkrétně vymezených osob, které by měly vést online konverzace s nezletilými. Policejní vyšetřování tedy bylo zahájeno s jasným záměrem podnítit osoby ke spáchání trestného činu a shromáždit informace ohledně těchto osob. Stěžovatel uvedl, že před spornou tajnou operací neměl žádný záznam v trestním rejstříku a ani nebyl

podezřelý ze spáchání žádného trestného činu. Také uvedl, že pseudonym „Marleen12“, který jasně naznačuje, že osoba, která jej používá, je nezletilá, byl jednoznačně použit, aby jej vyprovokoval. Tím bylo podle něj zasaženo do jeho práva na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Soud nejprve poznamenal, že použití speciálních vyšetřovacích metod (zejména metod tajného vyšetřování) nemůže samo o sobě způsobit porušení práva na spravedlivý proces. Vzhledem k riziku policejní provokace, které je s těmito metodami spojeno, musí mít jejich použití jasné meze. Dále uvedl, že o policejní provokaci se jedná v případě, kdy se policisté neomezí pouze na vyšetřování trestné činnosti v podstatě pasivním způsobem, ale uplatňují takovou formu vlivu na jednotlivce, aby podnítily spáchání trestného činu, který by jinak nebyl spáchán, a to za účelem odhalení trestného činu, tedy za účelem opatření důkazů a zahájení trestního stíhání. Soud ve své judikatuře¹ stanovil kritéria pro rozlišení policejní provokace porušující čl. 6 odst. 1 Úmluvy od přípustného jednání při použití legitimních tajných metod v trestním vyšetřování. Tato kritéria jsou složena z tzv. hmotněprávního a procesního testu. V rámci hmotněprávního testu, jako prvního kroku, Soud zkoumá, zda šlo o policejní provokaci, tedy zda bylo vyšetřování vedeno v zásadě pasivním způsobem. Následně prověřuje, jak se vnitrostátní soudy vypořádaly s námitkou stěžovatele týkající se provokace.

Ve vztahu k projednávané věci Soud poznamenal, že se jedná o první případ, kdy řeší otázku, zda došlo k policejní provokaci v čistě online prostředí. Klíčová otázka, kterou se dále zabýval, byla, zda se orgány činné v trestním řízení při zahájení a vedení tajné sledovací operace v konkrétních podmínkách daného případu omezily na vyšetřování v zásadě pasivním způsobem. Při zodpovídání této otázky bral Soud v úvahu jednak to, zda existovaly dobré důvody pro zahájení tajné operace, jednak chování policie v průběhu operace.

Při zkoumání, zda existovaly dobré důvody pro zahájení dané operace podle Soudu není možné opomenout konkrétní okolnosti, za nichž k trestnému činu došlo. Předmětný trestný čin se (stejně jako v tomto případě) může odehrát čistě v online prostředí. Pro vnitrostátní orgány pak nemusí být možné, ani po obdržení informace ohledně potenciálních nezákonných aktivit na webových stránkách, odhalit možné pachatele před zahájením tajné operace, aniž by došlo k nepřiměřenému zásahu do práv jiných osob, které nejsou do vyšetřování zapojeny (zejména do jejich práva na soukromí). Je totiž třeba si uvědomit, že osoby na určitých webových stránkách nemusí uvádět jejich pravé nebo úplné identifikační údaje, mohou vystupovat pod přezdívkami, které si mohou měnit a pod jednou přezdívkou může vystupovat více osob.

V daném případě se estonský zákonodárce jako součást ochrany rodinného a soukromého života jednotlivců (čl. 8 Úmluvy) rozhodl kriminalizovat vědomé sexuální svádění nezletilých mladších 14 let. Soud v tomto kontextu poznamenal, že pro dodržení pozitivních závazků státu plynoucích z čl. 8 Úmluvy, může hrát roli i otázka účinného trestního vyšetřování. Samotná kriminalizace určitého jednání má totiž jen omezené odrazující účinky, pokud není možné odhalit skutečného pachatele a postavit ho před soud.

Soud proto nepovažoval za rozhodující, že před nařízením tajné sledovací operace neexistovalo žádné objektivní podezření, že konkrétně stěžovatel byl zapojen do trestné činnosti nebo měl předpoklad k takovému chování. Policie měla objektivní podezření, které se týkalo konkrétního a omezeného virtuálního prostoru – identifikované chatovací místnosti na konkrétní webové stránce – a toto podezření bylo potvrzeno vnitrostátním soudem a nebylo stěžovatelem zpochybněno. Soud dále považoval za relevantní, že se v daném případě jednalo o podezření ze spáchání trestného činu proti nezletilým osobám, které vzhledem ke své zranitelné pozici nemusí být schopny pochopit, že se staly obětí trestného činu, a/nebo takový trestný čin nahlásit.

¹ Zejména rozsudek velkého senátu ze dne 5. 2. 2008, Ramanauskas proti Litvě, č. 74420/01, dostupný v anglické jazyce [zde](#); rozsudek ze dne 4. 11. 2010, Bannikova proti Rusku, č. 18757/06, dostupný v anglickém jazyce [zde](#); a rozsudek ze dne 4. 4. 2017, Matanović proti Chorvatsku, č. 2742/12, dostupný v anglickém jazyce [zde](#).

Co se týče chování policie v průběhu operace, Soud uvedl, že policista v utajení nevybočil z požadovaného pasivního způsobu chování. Stěžovatel se mohl svobodně rozhodnout, zda bude s „Marleen12“ komunikovat a svobodně si zvolit, o čem si s ní bude psát. Na tom nic nemění ani zvolený pseudonym policisty, který sice může ukazovat na věk dané osoby, ale v žádném případě nevybízí k explicitně sexuální konverzaci.

Soud proto uzavřel, že použití utajeného policisty v podmínkách tohoto případu nepředstavovalo podněcování tak, jak je definované v jeho judikatuře k čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Následné použití takto získaných důkazů v trestním řízení proto nevyvolává pochybnosti ve vztahu k tomuto ustanovení. Konstatoval tak, že k porušení práva stěžovatele na spravedlivý proces nedošlo.

K rozsudku bylo připojeno jedno souhlasné a jedno nesouhlasné stanovisko. Obě tato stanoviska se pak vyjadřují ke skutečnosti, že Soud nevyžadoval existenci individuálního podezření vůči konkrétní osobě před zahájením tajné operace. Tím se toto rozhodnutí odchyluje od ustálené judikatury Soudu². Policista v tomto případě podle autorů stanovisek plnil roli „návnady“ a v tomto smyslu bylo vyšetřování průzkumné a prospektivní. V nesouhlasném stanovisku pak soudkyně vyjádřila obavu, že budou takové tajné operace využívány jako nástroj pro obecné sledování online komunikace.

Kristýna Bočková

Rozsudek ze dne 21. 10. 2025, Mortensen proti Dánsku, č. 16756/24

Zdroj

Nepřiměřený zásah do svobody projevu při zveřejnění kritického příspěvku o veřejně známé osobě na sociálních sítích

Úplné znění rozhodnutí

Evropský soud pro lidská práva se zabýval případem, kdy stěžovatel byl vnitrostátními soudy odsouzen za příspěvek uveřejněný na sociální síti Twitter obsahující tvrzení, že kontroverzní lídr politické strany „může být nacist... zatímco [jiná osoba] byla zatčena za to, že nazvala policistu idiotem?“. Dánské soudy konstatovaly, že šlo o hanlivý výrok poškozující dobrou pověst dané osoby. Soud dospěl k závěru, že vnitrostátní soudy neprovedly náležité vyvážení mezi právem na svobodu projevu a právem na ochranu soukromého života. Příspěvek stěžovatele byl dle Soudu založen na dostatečném faktickém základu a představoval příspěvek do veřejné debaty týkající se výkonu spravedlnosti v Dánsku. Zásah do stěžovatelova práva na svobodu projevu tak nebyl přiměřený a v demokratické společnosti nezbytný.

Stěžovatel na sociální síti Twitter coby soukromá osoba zveřejnil příspěvek obsahující tvrzení, že jistá konkrétní osoba „může být nacistou... zatímco [jiná osoba] byla zatčena za to, že nazvala policistu idiotem?“. Osoba, které se příspěvek týkal, byla obecně známá svými krajně pravicovými postoji a byla také zakladatelem a lídrem pravicové národní a protiislámské politické

² Výše zmíněný rozsudek Bannikova proti Rusku a rozsudek ze dne 24. 4. 2014, Lagutin a ostatní proti Rusku, č. 6228/09 a další. Dostupný v anglickém jazyce [zde](#).

strany. Rovněž byla v květnu 2019 odsouzena za pomluvu, kdy představitelku jiné politické strany nazvala „nacistickou sviní.“ Stěžovatel byl v důsledku zveřejnění předmětného příspěvku rozsudkem okresního soudu uznán vinným z trestného činu pomluvy a byl mu uložen peněžitý trest v souhrnné výši 10 000 dánských korun (v přepočtu přibližně 32 800 Kč) či alternativně trest odnětí svobody v délce deseti dnů v případě neuhrzení sankce, a zároveň mu byla uložena povinnost k náhradě škody ve výši 45 000 dánských korun (v přepočtu přibližně 145 700 Kč). Následně se stěžovatel proti tomuto rozsudku odvolal k dánskému vrchnímu soudu. Součástí jeho argumentace bylo tvrzení, že předmětný příspěvek byl učiněn na faktickém základu, jenž spočíval ve skutečnosti, že dotčený lídr politické strany zastával krajně pravicové názory podobné ideologii nacismu. Vrchní soud potvrdil rozsudek okresního soudu, avšak současně snížil výši náhrady škody na 30 000 dánských korun (přibližně 97 100 Kč).

Stěžovatel před Soudem namítal, že rozsudek dánského vrchního soudu představoval porušení jeho práv podle čl. 8 Úmluvy spočívající v zásahu do svobody projevu. Opět argumentoval, že napadený příspěvek byl hodnotovým soudem založeným na dostatečném faktickém základu. Zároveň dle stěžovatele mělo jeho tvrzení představovat příspěvek do veřejné debaty, jelikož se týkalo tématu výkonu spravedlnosti v Dánsku.

Soud nejdříve připomněl obecné zásady, podle nichž se posuzuje přiměřenost zásahu do svobody projevu jednotlivce. Aby bylo možné posoudit oprávněnost výroku, je nutné rozlišovat mezi skutkovými tvrzeními a hodnotovými soudy. Zatímco u skutkových tvrzení lze jejich pravdivost prokázat, u hodnotových soudů to není možné. Zároveň však konstatoval, že i v případě hodnotových soudů je za účelem přípustnosti takového tvrzení nezbytné, aby hodnotový soud byl založen na dostatečném faktickém základě. Aby mohla být v případě poměrování svobody projevu podle čl. 10 Úmluvy a práva na ochranu soukromého života dle čl. 8 Úmluvy zvažována aplikace čl. 8, musí zásah do dobré pověsti dotčené osoby dosáhnout určitého stupně závažnosti.

Soud dále uvedl konkrétní kritéria pro poměrování mezi právy obsaženými v čl. 10 a čl. 8 Úmluvy plynoucí z jeho judikatury. Mezi tato kritéria patří: a) přínos k debatě ve veřejném zájmu; b) míra známosti dotčené osoby, do jejíhož práva na ochranu soukromého života bylo zasazeno; c) předmět zveřejnění; d) předchozí chování dotčené osoby; e) obsah, forma a důsledky zveřejnění; f) způsob, jakým byly informace získány a jejich pravdivost; a g) přísnost uloženého trestu.³

Při aplikaci výše zmíněných kritérií Soud nejdříve podotknul, že pojem „nacist“ automaticky neopravňuje k odsouzení za pomluvu pouze na základě zvláštního stigma, které je s tímto pojmem spojeno. Obecně urážlivé výrazy „idiot“ a „fašista“ mohou být za určitých okolností považovány za přípustnou kritiku. Navíc označení někoho za fašistu, nacistu nebo komunistu nelze samo o sobě považovat za faktické tvrzení o stranické příslušnosti této osoby.

Dále se ztotožnil s klasifikací, kterou provedl dánský vrchní soud, kdy předmětný výrok označil za hodnotový soud. Ačkoli pravdivost hodnotových soudů nelze prokázat, Soud může akceptovat, že použití vysoce stigmatizujícího výroku, jako je označení osoby za nacistu, vyžaduje dostatečný skutkový základ. Posouzení, zda v konkrétním případě je takový základ přítomný, či nikoliv, je na posouzení vnitrostátních soudů. V dané věci se však dánský vrchní soud omezil na pouhé tvrzení, že v daném případě faktický základ chyběl. Pro toto tvrzení však neposkytl řádné odůvodnění.

Soud též nesouhlasil s tvrzením dánských soudů, že předmětný příspěvek na sociální síti Twitter nebyl příspěvkem do veřejné debaty. Konstatoval, že účelem příspěvku bylo poukázat na konkrétní projev nespravedlnosti, kdy v jednom případě byl jednotlivec zatčen z důvodu, že příslušníka policejního sboru nazval idiotem, zatímco ve druhém případě bylo jiné osobě

³ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 5. 11. 2020, Balaksas proti Řecku, č. 73087/17, body 37 a 38, dostupný v anglickém jazyce [zde](#).

tolerováno šíření hanlivých výroků o osobách odlišného etnika. Dle Soudu však byl příspěvek s tímto obsahem relevantním příspěvkem do veřejné debaty zabývající se výkonem spravedlnosti a svobodou projevu v Dánsku.

Soud následně rovněž poukázal na skutečnost, že se dánský vrchní soud vůbec nezaobíral skutečností, do jaké míry byla osoba dotčena předmětným příspěvkem veřejně známa, ani tím, jakým způsobem vystupovala na veřejnosti. Bylo přitom zřejmé, že se v případě dotčené osoby jednalo o veřejně známou osobu činnou v politice. Tato osoba byla zakladatelem a vůdcem pravicové nacionalistické a protiislámské politické strany Stram Kurs a členem další strany Hard Line, přičemž byla také známá svými protiislámskými veřejnými vystoupeními, při nichž v několika případech páčila Korány a dvakrát byla odsouzena za rasistické výroky. Názory a chování tohoto politika vedly k různým diskusím v médiích a mezi odborníky a historiky o tom, zda tuto osobu lze považovat za fašistu nebo nacistu. Dle názoru Soudu tak nebylo pochyb o tom, že se jednalo o veřejně známou osobu. V této souvislosti připomněl, že u veřejně známých osob je obecně očekávána vyšší míra tolerance v oblasti zásahů do práva na ochranu soukromí, typicky v případě kritických výroků týkajících se jejich osoby.

Dále konstatoval, že dánský vrchní soud opomněl zohlednit kritérium týkající se důsledků zveřejnění příspěvku. V kontextu tohoto kritéria považoval Soud za relevantní skutečnost, že autorem předmětného příspěvku byl profil nikoliv veřejně známé osoby a tento příspěvek byl zveřejněn na profilu jiné soukromé osoby. Zároveň příspěvek nebyl zveřejněn v médiích a ani masově sdílen.

Nakonec se Soud zabýval přiměřeností uložené sankce. V daném případě byl stěžovateli uložen peněžitý trest v souhrnné výši 10 000 dánských korun (v přepočtu přibližně 32 800 Kč) a alternativně k deseti dnům odnětí svobody v případě neuhrazení. Ačkoliv Soud použití trestněprávní sankce v případě pomluvy nepovažuje samo o sobě za nepřiměřené, připomněl, že trestněprávní sankce je svojí povahou prostředkem *ultima ratio*, především vzhledem k existenci občanskoprávních prostředků nápravy. Stěžovatel částku zaplatil, a proto mu nehrozilo odnětí svobody. Kromě finanční sankce v trestněprávní rovině byla však stěžovateli uložena také povinnost k náhradě škody ve výši 30 000 dánských korun (přibližně 97 100 Kč). S ohledem na tuto skutečnost Soud považuje kumulativní sankci ve výši přibližně 129 900 Kč za nepřiměřeně přísnou.

Vzhledem k výše uvedenému Soud závěrem konstatoval, že dánské soudy neprovedly náležité vyvážení mezi svobodou projevu a právem na ochranu soukromého života v souladu s kritérii plynoucími z jeho judikatury. Zásah do svobody projevu stěžovatele nebyl přiměřený a v demokratické společnosti nezbytný, čímž došlo k porušení čl. 10 Úmluvy.

Beatrix Mária Bukovinská

Rozsudek ze dne 4. 12. 2025, Ortega Ortega proti Španělsku, č. 36325/22**Výpověď jako reakce na podání žaloby ohledně diskriminace na základě pohlaví v souvislosti s odměňováním**Úplné znění rozhodnutíTisková zpráva

Evropský soud pro lidská práva se zabýval případem, kdy stěžovatelka několik let dostávala nižší odměnu za vykonanou práci než její mužští kolegové na obdobné pozici, což podle vnitrostátních soudů představovalo diskriminaci na základě pohlaví. Velmi záhy po zahájení sporu ohledně diskriminace byla stěžovatelka ze zaměstnání propuštěna. Důvodem jejího propuštění mělo být zveřejnění informací o odměňování jiných zaměstnanců společnosti pro podložení její žaloby. Stěžovatelka se pak proti výpovědi neúspěšně bránila před vnitrostátními soudy s tím, že její propuštění mělo být reakcí na probíhající spor ohledně diskriminace. Vzhledem k nedostatečnému posouzení relevantních skutečností daného případu vnitrostátními soudy rozhodl Soud o porušení pozitivních závazků plynoucích z čl. 14 ve spojení s čl. 8 Úmluvy.

Stěžovatelka pracovala více než 20 let jako vedoucí finančního oddělení v soukromé společnosti, která poskytovala administrativní služby bance. Na své pozici dohlížela na výplatu mezd zaměstnancům. Tímto způsobem zjistila, že ostatní zaměstnanci společnosti na obdobné pozici, všichni muži, pobírali vyšší mzdu než ona. Celou situaci se snažila nejprve opakovaně řešit v rámci společnosti, ovšem bezúspěšně. Podala proto žalobu k vnitrostátnímu soudu, kterou podložila jí dostupnými interními informacemi o mzdách ostatních zaměstnanců na stejné pozici. Jelikož společnost nebyla schopná předložit objektivní a rozumné důvody rozdílného odměňování, daly španělské soudy stěžovatelce za pravdu a prohlásily, že při odměňování byla vystavena diskriminaci na základě pohlaví.

Současné krátce po tom, co stěžovatelka začala situaci řešit před španělskými orgány, dostala výpověď z důvodu porušení mlčenlivosti a interních instrukcí souvisejících s ochranou osobních údajů. Konkrétně mělo jít o to, že pro podložení svých tvrzení v řízení před španělskými orgány zveřejnila osobní údaje jiných zaměstnanců a že tyto údaje poslala e-mailem třetím osobám. Podle stěžovatelky byl skutečným důvodem výpovědi probíhající spor ohledně její diskriminace a z toho důvodu ji považovala za neplatnou. Španělské soudy konstatovaly, že nemůže existovat příčinná souvislost mezi sporem ohledně diskriminace stěžovatelky a její výpovědí, jelikož ta si již několikrát v minulosti stěžovala na skutečnosti, které jsou předmětem daného sporu a společnost na to nikdy nijak nereagovala. Vnitrostátní soudy shledaly porušení stěžovatelčiných povinností natolik závažným, že výpověď potvrdily.

Přestože se stěžovatelka na Soud obrátila pro porušení čl. 14 ve spojení s čl. 6 Úmluvy, Soud se rozhodl posuzovat její stížnost podle čl. 14 ve spojení s čl. 8 Úmluvy. V daném případě Soud přihlížel k tomu, že stěžovatelka pracovala u stejného zaměstnavatele více než 20 let a následně byla téměř 5 let nezaměstnaná. Potvrzení její výpovědi vnitrostátními soudy na ni tedy mělo jasně negativní finanční dopad. Vzhledem k tomu, že výpověď byla založena na velmi závažném pochybení (což bylo potvrzeno vnitrostátními soudy), zasahovala do osobní integrity stěžovatelky i její odborné způsobilosti a naznačovala

poškození její profesní pověsti. Kombinace těchto skutečností pak podle Soudu měla nepříznivý vliv na stěžovatelčino sebehodnocení a sebeúctu. Proto uzavřel, že tento případ spadá pod čl. 8 Úmluvy. Přestože stěžovatelka explicitně netvrdila porušení tohoto článku před vnitrostátními soudy, dala jim podle Soudu možnost nápravy, když soustavně tvrdila, že její výpověď byla reakcí na podanou žalobu ohledně diskriminace.

V rámci posouzení dané věci se Soud nejprve zabýval tím, zda za okolností daného případu zahrnoval pozitivní závazek žalovaného státu podle čl. 14 ve spojení s čl. 8 Úmluvy také povinnost poskytnout ochranu před údajnými „odvetnými opatřeními“, konkrétně propuštěním ze zaměstnání v souvislosti se sporem o diskriminaci na základě pohlaví. K tomu na úvod prohlásil, že prosazování rovnosti žen a mužů je hlavním cílem členských států Rady Evropy, právo na rovné odměňování je pak obsaženo hned v několika mezinárodních instrumentech. Evropská sociální charta⁴ a směrnice Evropské unie⁵ rovněž zakotvují právo na ochranu před opatřeními ze strany zaměstnavatele (zejména před výpovědí) jako reakcí na stížnosti směřující k prosazení zásady rovného zacházení. Podle Soudu je naprosto zásadní, aby osoby, které se potýkají s diskriminačním zacházením, měly možnost se proti němu bránit a měly právo podniknout právní kroky k nahrazení vzniklé újmy. Takové právo by bylo vážně narušeno, pokud by nebylo doprovázeno skutečnou a účinnou ochranou v případě „odvetných opatření“ za jeho uplatnění.

S ohledem na výše uvedené Soud konstatoval, že pozitivní závazek státu podle čl. 14 ve spojení s čl. 8 Úmluvy vyžaduje, aby státy zajistily skutečnou a účinnou ochranu před jakoukoli formou „odvetných opatření“ ze strany zaměstnavatelů v souvislosti se stížnostmi podanými za účelem zajištění dodržování práva nebýt diskriminován z důvodu pohlaví. Pokud mají tedy vnitrostátní soudy rozhodovat o opatřeních, která zaměstnavatel údajně přijal jako odvetu za uplatnění práva nebýt diskriminován na základě pohlaví, musí řádně zohlednit jejich tvrzený odvetný charakter, pečlivě vyvážit dotčené zájmy a své rozhodnutí podložit relevantními a dostatečnými důvody. Podle Soudu se vnitrostátní soudy musely vypořádat s několika protichůdnými zájmy: na jedné straně stěžovatelčino právo nebýt diskriminována na základě pohlaví a její právo podniknout právní kroky k ochraně tohoto práva bez „odvetných opatření“ za jejich uplatnění, na druhé straně právo na ochranu osobních údajů zaměstnanců společnosti a povinnost společnosti tyto údaje chránit. Soud pak uznal, že zveřejnění osobních údajů souvisejících se zaměstnáním může vést k disciplinárním opatřením nebo sankcím proti zaměstnanci. Stěžovatelka navíc mohla požadovat, aby si dané informace vyžádaly samy vnitrostátní soudy. Úkolem vnitrostátních soudů ovšem bylo nastolit rovnováhu mezi několika zájmy a zkoumat, zda výpověď (jako velmi přísné disciplinární opatření) byla v daném případě ospravedlnitelná.

Soud se proto následně konkrétně vyjádřil k posouzení daného případu vnitrostátními soudy a konstatoval, že dostatečně nezohlednily relevantní souvislosti, když přehlédly rozdíly mezi žalobou stěžovatelky a jejími předchozími interními stížnostmi, stejně jako přehlédly skutečnost, že výpověď (jako údajné odvetné opatření) následovala bezprostředně po podání žaloby. Dále Soudu nebylo zřejmé, jak nečinnost zaměstnavatele vůči opakovaným interním stížnostem mohla být španělskými soudy považována za okolnost vylučující jakýkoli odvetný úmysl, zvláště když spor eskaloval do soudního řízení.

Ve vnitrostátním soudním řízení měla být podle Soudu také zohledněna celá řada dalších okolností. Konkrétně dlouhotrvající konflikt mezi stěžovatelkou a společností, skutečnost, že stěžovatelka byla několik let vystavena diskriminaci na základě pohlaví a že se opakovaně snažila situaci řešit s vedením společnosti, ale bezvýsledně. Dále vnitrostátní soudy nepřihlédly ke skutečnosti, že použití osobních údajů zaměstnanců v rámci řízení ohledně diskriminace nebylo společností nijak zpochybněno a tyto informace představovaly základ pro rozhodnutí o porušení práva stěžovatelky nebýt diskriminována. Vnitrostátní soudy

⁴ Evropská sociální charta, přijatá v Turíně dne 18. 10. 1961, vyhlášená pod č. 14/2000 Sb. m. s., dostupná [zde](#).

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970 ze dne 10. května 2023, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování (zejména čl. 14 a 25), dostupná [zde](#) a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (přepřelované znění) (zejména čl. 17 a 24), dostupná [zde](#).

také nevzaly v úvahu, že předmětný e-mail (kterým stěžovatelka sdílela údaje o odměnách se třetími osobami) byl součástí e-mailového řetězce složeného pouze z osob, které byly ať už přímo či nepřímo zapojeny do daného sporu. Úmyslem stěžovatelky tedy nebylo šířit tyto informace veřejně. Rozhodnutí vnitrostátních soudů také neobsahovalo zvážení dopadu zveřejnění informací na dotčené osoby s ohledem na povahu těchto informací a zřejmé absence jakékoli stížnosti na toto zveřejnění ze strany postižených osob.

Všechny tyto skutečnosti byly velmi podstatné pro posouzení závažnosti stěžovatelčina pochybení, a tedy pro ospravedlnění disciplinárního opatření, pro které se zaměstnavatel rozhodl, respektive pro posouzení, zda byla výpověď v daném případě proporcionální.

Je tedy možné shrnout, že podle názoru Soudu vnitrostátní soudy potvrdily stěžovatelčino propuštění na základě vadného postupu, který není slučitelný s pozitivními závazky v oblasti ochrany před diskriminací. Důsledkem propuštění stěžovatelky bylo popření její ochrany před diskriminací poskytované v samostatném antidiskriminačním řízení, čímž se vnitrostátní soudy nezabývaly. Navíc nedaly dostatečný důraz na podstatné skutečnosti jako okolnosti přetrvávající diskriminace na základě pohlaví, které byla stěžovatelka vystavena, opakované nereagování společnosti na pokusy stěžovatelky vyřešit situaci interně, účel zveřejnění soukromých informací, omezenému dopadu tohoto zveřejnění a závažnosti opatření přijatého proti stěžovatelce, které by mohlo naznačovat odvetný motiv. Soud proto považoval při zvážení okolností daného případu důvody uvedené vnitrostátními soudy na podporu propuštění stěžovatelky za nedostatečné.

Ačkoli Soud nemohl spekulovat o tom, zda by pečlivé zvážení uvedených faktorů vedlo ke zrušení výpovědi, výše uvedené úvahy jsou dostatečné k tomu, aby Soud mohl dospět k závěru, že žalovaný stát nesplnil své pozitivní závazky zajistit účinnou ochranu před diskriminací na základě pohlaví v kontextu zaměstnání a rovného odměňování. Soud proto dospěl jednomyslně k závěru, že došlo k porušení čl. 14 ve spojení s čl. 8 Úmluvy.

Kristýna Bočková

Rozsudek ze dne 16. 9. 2025, Seppern proti Estonsku, č. 31722/22

Zdroj

Použití nezákonných odposlechů pro účely posouzení věrohodnosti výpovědí stěžovatele

Úplné znění rozhodnutí

Evropský soud pro lidská práva se zabíral případem, kdy došlo v trestním řízení k použití výňatků z přepisů odposlechů stěžovatele, které byly dříve vnitrostátním soudem shledány jako nezákonné, a tedy nepřipustné jako důkaz, pro účely posouzení věrohodnosti výpovědí stěžovatele. Soud dospěl k závěru, že v kontextu případu stěžovatele, který byl shledán vinným ze spáchání několika trestných činů, k porušení práva na spravedlivý proces nedošlo.

Telefon stěžovatele, který byl podezřelý ze spáchání několika trestných činů, byl v průběhu vyšetřování odposloucháván. V následném soudním řízení vedeném proti stěžovateli však dospěl okresní soud k závěru, že odposlechy byly nezákonné, jelikož rozhodnutí soudce, kterými je povolil, neobsahovala dostatečná odůvodnění *ultima ratio* povahy tohoto opatření. Přepisy odposlechů tak okresní soud označil za nepřipustné důkazy. Okresní soud však během křížového výslechu stěžovatele souhlasil se zpřístupněním několika výňatků z přepisů (nezákonných) odposlechů za účelem posouzení věrohodnosti výpovědi stěžovatele, což byl dle tohoto soudu postup v souladu s čl. 289 odst. 3 estonského trestního řádu. Nebyl dle něj přezkoumáván obsah odposlechů jako takový, nýbrž pouze konzistentnost výpovědi stěžovatele. Stěžovatel se přitom mohl vyjádřit, a také tak učinil, k nesrovnalostem mezi jeho výpovědí a obsahem předmětných výňatků z přepisů odposlechů. Okresní soud následně vyloučil výpovědi stěžovatele z důvodu jejich nedůvěryhodnosti, jelikož stěžovatel nebyl schopen objasnit rozpory mezi svými výpověďmi a výňatky odposlechů, a dále jej uznal vinným ze spáchání několika trestných činů. Stěžovatelovo odvolání i dovolání pak zůstaly bez úspěchu. Při odsouzení stěžovatele se přitom vnitrostátní soudy opíraly o řadu jiných důkazů.

Stěžovatel před Soudem namítal, že tím, že se vnitrostátní soudy opíraly o nezákonné odposlechy z čehož vyvodily nevěrohodnost jeho výpovědi, mělo dojít k porušení jeho práva na spravedlivý proces dle čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Soud připomenul, že zásadně není jeho úkolem rozhodovat o tom, zda jsou určité druhy důkazů přípustné, ale spíše posoudit spravedlivost řízení jako celku, přičemž je třeba vzít v úvahu také to, zda byla respektována práva na obhajobu, zejména jestli měl stěžovatel možnost zpochybnit důkazy a vznést námitky proti jejich použití. Přitom je třeba posoudit, zda vnitrostátní soudy řádně přezkoumaly námitky stěžovatele směřované proti důkazům a zda svá rozhodnutí dostatečně odůvodnily. Soud rovněž zohledňuje kvalitu důkazů a stav ostatních důkazů, přičemž se zaměřuje i na to, zda byly dané důkazy rozhodující pro výsledek řízení.

Při posouzení předmětného případu Soud připomenul, že není jeho úkolem zpochybňovat výklad vnitrostátního práva vnitrostátními soudy. V projednávané věci přitom tyto soudy důkladně odůvodnily, proč použití výňatků z přepisů odposlechů bylo v souladu s vnitrostátním právem, přičemž jejich odůvodnění nebylo svévolné ani zjevně nepřiměřené, na čemž nic nezměnila ani skutečnost, že se mohlo jednat o první případ, kdy vnitrostátní soudy interpretovaly čl. 289 odst. 3 estonského trestního řádu v situaci, kdy došlo k předchozímu prohlášení odposlechů za nepřipustné. Při posouzení, zda bylo řízení jako celek spravedlivé, Soud poukázal na skutečnost, že stěžovatel nejprve využil příležitosti zpochybnit přípustnost odposlechů jako důkazu, přičemž těmto jeho námitkám dal okresní soud za pravdu. Výňatky z přepisu odposlechů sice následně hrály roli při posouzení věrohodnosti výpovědi stěžovatele, které byly následně označené za nedůvěryhodné, vnitrostátní soudy však nikdy neměly přístup k úplným přepisům odposlechů, což Soud považoval za významnou procesní záruku. Stěžovatel také mohl vysvětlit rozpory mezi jeho výpověďmi a odposlechy, což i učinil, a dále nevzněl žádné pochybnosti ohledně pravosti, spolehlivosti nebo přesnosti odposlechů. Měl také možnost napadnout použití odposlechů pro účely posouzení věrohodnosti jeho výpovědi, které využil, přičemž soudy jeho námitky důkladně posoudily způsobem, který nebylo možné považovat za svévolný. Soud dále poukázal na skutečnost, že odsouzení stěžovatele se opíralo o celou řadu důkazů, a použití výňatků z přepisů odposlechů tak nebylo rozhodující pro výsledek řízení. Soud tedy dovodil, že k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy nedošlo.

Zajímavým momentem rozsudku jsou také dvě souhlasná stanoviska, a to soudce Pavliho a soudkyně Ní Raifeartaigh. Soudce Pavli se neztotožnil s odůvodněním většiny týkajícím se vnitrostátní interpretace čl. 289 odst. 3 estonského trestního řádu. Soudkyně Ní Raifeartaigh pak upozornila na problematiku rozlišování mezi „přímým“ a „nepřímým“ použitím nezákonně získaných důkazů, kterou aplikovaly vnitrostátní soudy a ke které Soud v rozsudku svůj postoj nevyjádřil.

Jana Zápotocká

Rozhodnutí proti České republice

Kancelář vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva pravidelně připravuje anotace vybraných rozhodnutí Soudů, přičemž v některých případech zajišťuje také jejich překlady. Tyto materiály jsou veřejně dostupné na internetových stránkách Mezi-soudy (<https://mezisoudy.cz>), které představují platformu zaměřenou na vývoj mezinárodního práva lidských práv. Anotace jsou zpracovávány kanceláří vládního zmocněnce ve spolupráci s oddělením analytiky a srovnávacího práva Nejvyššího soudu i analytickými útvary Ústavního soudu, Nejvyššího správního soudu a Kanceláře veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí. Níže představujeme výběr rozhodnutí vydaných za poslední období proti České republice, jejichž anotace (případně překlady) již byly na uvedených stránkách zveřejněny.

Výraznější pozornost si zaslouží rozsudek **ze dne 16. 10. 2025, Fajstavr proti České republice, č. 48303/21**, v němž se Soud zabýval otázkou, za jakých podmínek lze v trestním řízení založit odsouzení na výpovědi spolupracující obviněné osoby. Stěžovatel namítal, že právě tento důkaz byl klíčový pro jeho odsouzení za organizovanou drogovou trestnou činnost a že mu nebyla poskytnuta dostatečná procesní ochrana. Soud připomněl, že Úmluva použití takových důkazů nevylučuje, pokud jsou doprovázeny dostatečnými vyvažujícími zárukami. V projednávané věci shledal, že obhajoba měla reálnou možnost výpověď zpochybnit, soudy hodnotily její věrohodnost v kontextu dalších důkazů a své závěry náležitě odůvodnily. Řízení jako celek proto považoval za spravedlivé a porušení čl. 6 Úmluvy neshledal.

Dalším významným rozhodnutím je rozsudek **ze dne 6. 11. 2025, Kyrian proti České republice č. 15956/23**, který se týkal hranic ochrany rodinného života biologického otce ve specifické rodinné situaci. Stěžovatel namítal, že mu vnitrostátní soudy odepřely nejen přímý styk se synem, ale i nepřímou formu kontaktu prostřednictvím poskytování informací o dítěti. Soud se zaměřil na to, zda české soudy při rozhodování dostatečně zohlednily nejlepší zájem dítěte a zda k neupravení styku přistoupily až jako k krajnímu řešení. Konstatoval, že soudy v průběhu let využily řadu méně invazivních nástrojů a že jejich rozhodnutí vycházela z odborných podkladů i z konkrétního vývoje rodinných vztahů. Vzhledem k negativnímu postoji dítěte a vyhroceným vztahům mezi dospělými shledal Soud postup vnitrostátních orgánů přiměřeným a porušení čl. 8 Úmluvy neshledal.

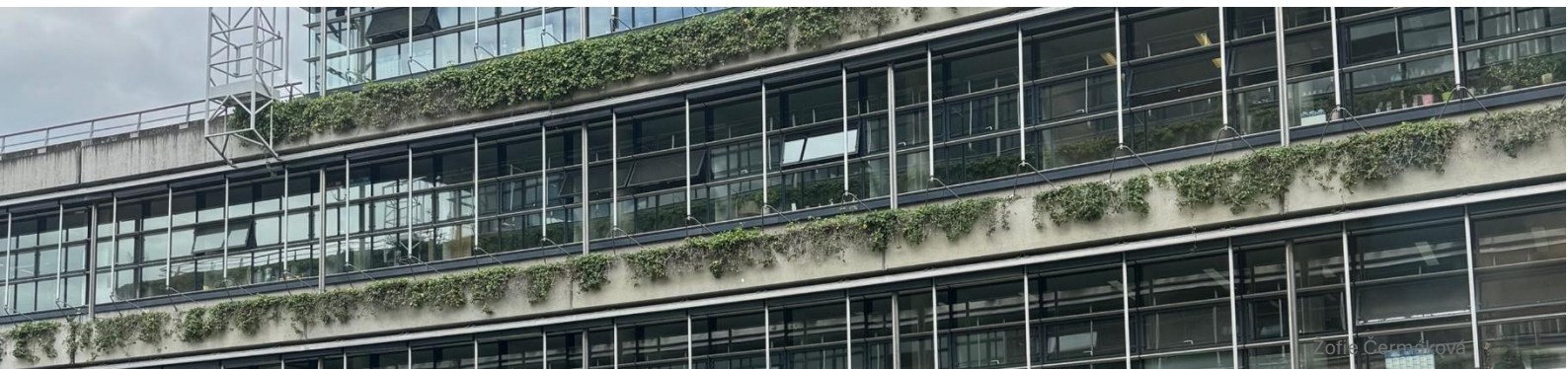
Na otázky procesní povahy navázala rozhodnutí **ze dne 25. 9. 2025, Hlaváček proti České republice, č. 21873/21 a Crites a Rabinovitz proti České republice, č. 30632/23**. Ve věci Hlaváček Soud posuzoval, zda řízení vedené proti jedenáctiletému dítěti podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže představovalo trestní řízení ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Dospěl k závěru, že uložení napomenutí výlučně výchovné povahy takovou povahu nemělo, a procesní záruky trestního řízení proto nebylo nutné plně aplikovat. Stížnost proto odmítl s tím, že se na případ Úmluva nevztahuje. Ve věci Crites a Rabinovitz se Soud zabýval otázkou přístupu k Ústavnímu soudu v kontextu nedodržení formálních náležitostí dovolání. Konstatoval, že uplatněná procesní pravidla sledovala legitimní cíl a jejich aplikace nebyla nepřiměřeně formalistická, a proto odmítl stížnost jako zjevně neopodstatněnou.

Výběr uzavírá rozsudek ***ze dne 4. 12. 2025, Jaklová a ostatní proti České republice č. 38342/23***, v němž se Soud zabýval procesním aspektem práva na život podle čl. 2 Úmluvy. Případ se týkal úmrtí pacienta po jeho nečekaném zmizení z nemocnice a následného civilního řízení o náhradu škody. Soud zdůraznil, že v případech hájitelného tvrzení o pochybení ve zdravotní péči musí stát zajistit důkladné a včasné soudní přezkoumání. V projednávané věci shledal, že vnitrostátní soudy se dostatečně nevypořádaly s klíčovými námitkami stěžovatelů a že řízení trvalo nepřiměřeně dlouho. Konstatoval proto porušení procesní složky čl. 2 Úmluvy.

Žofie Čermáková

Výběr rozhodnutí ESLP pro justiční praxi

Na konci listopadu vyšlo poslední letošní číslo Výběru rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva pro justiční praxi – č. 4/2025. Stejně jako v předchozích vydáních zde čtenáři naleznou překlady klíčových částí rozhodnutí Soudu doplněné autorskými komentáři. Aktuální číslo je dostupné na webových stránkách <https://eslp.nsoud.cz>. Tentokrát přináší šest významných rozsudků.

V rozsudku **ze dne 10. 12. 2024, F. M. a ostatní proti Rusku, č. 71671/16 a 40190/18**, se Soud zabýval problematikou obchodování s lidmi ve světle čl. 4 a čl. 14 ve spojení s čl. 4 Úmluvy. Zdůraznil pozitivní povinnosti státu – vytvořit adekvátní legislativní rámec, přijímat účinná ochranná opatření a vést důsledné vyšetřování. Současně připomněl nutnost aktivní ochrany obětí prostřednictvím komplexního právního a operativního rámce. Soud zde poprvé konstatoval porušení čl. 14 ve spojení s čl. 4 Úmluvy v kontextu přeshraničního obchodování s lidmi a rozsudek vysílá jasný signál, že tolerance vůči systémovému vykořisťování migrantů a žen je neslučitelná se závazky plynoucími z Úmluvy.

Rozsudek **ze dne 13. 3. 2025, F. S. M. proti Španělsku, č. 56712/21**, poskytl Soudu příležitost posoudit problematiku úprav trestních řízení pro potřeby „zranitelného obviněného“ z důvodů duševní způsobilosti a stáří. V tomto případě bylo neposkytnutí příslušných procesních úprav řízení vyváženo faktem, že byl stěžovatel právně zastoupen. Pokud tedy stěžovatel ani jeho obhájce o procesní úpravy nepožádaly a vnitrostátní soudy dostatečně zvažily znalecké posudky, nebylo právo na spravedlivý proces porušeno.

Dále v rozsudku **ze dne 16. 1. 2025, Ghaoui proti Francii, č. 41208/21**, Soud posuzoval nezbytnost použití síly policistou, který jednal v přesvědčení, že chrání život kolegy. Nepovažoval za porušení Úmluvy situaci, kdy policista postřelil stěžovatele a způsobil mu vážné následky, pokud jednání stěžovatele nasvědčovalo hrozbě útoku. Soud vycházel z dostatečných zjištění vnitrostátních soudů.

Předmětem rozsudku **ze dne 3. 12. 2024, Giannakopoulos proti Řecku, č. 20503/20**, byla soudní příslušnost ve věcech týkajících se práva péče o dítě a práva na styk s dítětem s mezinárodním prvkem. Soud poprvé řešil otázku, zda odmítnutí příslušnosti podle nařízení Brusel II bis je slučitelné s právem na respektování rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Konstatoval, že postup v souladu s jurisdikčními pravidly nařízení sám o sobě soulad s čl. 8 Úmluvy nezaručoval, neboť ten je třeba vždy posuzovat ve světle konkrétních okolností každého jednotlivého případu.

Předposledním zařazeným rozsudkem je ten **ze dne 25. 2. 2025, Toth a Crişan proti Rumunsku, č. 45430/19**. Týká se rovnováhy mezi svobodou projevu a právem na soukromí v kontextu urážlivých komentářů na sociálních sítích. Soud uplatnil kritéria pro posuzování odpovědnosti autora původního příspěvku, jeho reakcí na komentáře a možnosti stíhat samotné autory komentářů.

V neposlední řadě pak rozsudek ***ze dne 27. 2. 2025, X. proti Kypru, č. 40733/22*** poskytl Soudu možnost zamyslet se nad sekundární viktimizací při vyšetřování genderově podmíněného násilí. Soud potvrdil povinnost států vést účinné, nestranné a důkladné vyšetřování bez předsudků vůči oběti. Upozornil rovněž na škodlivost genderových stereotypů, které mohou vést k reviktimizaci a beztrestnosti pachatelů.

Máte-li zájem o pravidelný odběr Výběru rozhodnutí ESLP pro justiční praxi, přihlaste se na e-mailové adrese oasp@nsoud.cz.

redakce Bulletinu

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

Aktuální judikatura

Rozsudek ze dne 9. 10. 2025, Cabris Investments, C-540/24

Dohoda o příslušnosti u smluvních stran usazených ve stejném nečlenském státě Evropské unie

Úplné znění rozhodnutí

Soudní dvůr Evropské unie rozšířil svou rozhodovací praxi k mezinárodnímu prvku,⁶ a to v kontextu čl. 25 odst. 1 nařízení Brusel I bis⁷ tak, že uvedené ustanovení o dohodě o příslušnosti se vztahuje též na dohodu o příslušnosti, kterou si smluvní strany usazené ve stejném nečlenském státu sjednají, že v případě sporu budou příslušné soudy členského státu, i když daná smlouva nemá na tento členský stát žádnou jinou vazbu.

Společnost Cabris Investments se sídlem ve Spojeném království podala v roce 2023 žalobu na peněžité plnění proti společnosti Revetas Capital, taktéž se sídlem ve Spojeném království. Vymáhaná smluvní povinnost vyplývala ze smlouvy, která obsahovala doložku o příslušnosti rakouského soudu (dále jen „předkládající soud“). Kromě této doložky neexistovala mezi smluvními stranami a Rakouskou republikou zřejmá vazba. Předkládající soud měl pochybnosti o tom, zda čl. 25 nařízení Brusel I bis a zásady stanovené Soudním dvorem⁸ zůstávají použitelné v případě dohody o příslušnosti rakouských soudů uzavřené během přechodného období mezi dvěma stranami, které mají sídlo ve Spojeném království. Zejména zda tomu tak je v případě, kdy smluvní vztah nemá žádnou vazbu na prorogovaný členský stát. Proto se předkládající soud tázal, zda musí být čl. 25 nařízení Brusel I bis vykládán v tom smyslu, že do jeho působnosti spadá dohoda o příslušnosti, v níž se smluvní strany usazené ve třetím státu dohodnou, že k projednání sporů z této dohody jsou příslušné soudy členského státu Evropské unie, přestože smluvní vztah nemá žádnou další vazbu na tento členský stát.

⁶ V Bulletinu oddělení analytiky a srovnávacího práva, č. 1, roč. 2024, jsme Vás informovali o rozsudku Soudního dvora ze dne 8. 2. 2024, Inkreal, C-566/22. Dostupný [zde](#). Význam tohoto rozsudku spočíval ve vymezení mezinárodního prvku Soudního dvora. Ten totiž shledal, že ustanovení o dohodě o příslušnosti podle čl. 25 odst. 1 nařízení Brusel I bis se vztahuje též na dohodu o příslušnosti, kterou si smluvní strany usazené ve stejném členském státu sjednají, že v případě sporu budou příslušné soudy druhého členského státu, i když daná smlouva nemá na tento druhý stát žádnou jinou vazbu.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (přepřacované znění). Dostupné [zde](#).

⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. 2. 2024, Inkreal, C-566/22. Dostupný [zde](#).

Pro účely výkladu ustanovení unijního práva je třeba zohlednit jednak znění předmětného ustanovení, jednak jeho kontext, včetně cíle a účelu, které předpis sleduje.⁹ Soudní dvůr uvedl, že podle jazykového výkladu čl. 25 odst. 1 nařízení Brusel I bis se uvedené ustanovení použije bez ohledu na bydliště stran. Jinými slovy, pravidlo obsažené v tomto ustanovení nepodléhá žádné podmínce týkající se umístění bydliště stran na území některého členského státu.

Pokud jde o kontext čl. 25 odst. 1 nařízení Brusel I bis, Soudní dvůr zaprvé zdůraznil, že nynější ustanovení se liší od předchozího nařízení Brusel I¹⁰, které pro použití pravidla o příslušnosti založeného na dohodě o příslušnosti vyžadovalo, aby alespoň jedna ze stran této dohody měla bydliště na území některého členského státu.

Zadruhé Soudní dvůr konstatoval, že z výkladu čl. 6 odst. 1 ve spojení s čl. 25 odst. 1 nařízení Brusel I bis vyplývá, že se situace, kdy žalovaný nemá bydliště na území členského státu, ale smluvní strany si dohodly příslušnost soudů některého členského státu, řídí pravidlem příslušnosti vyplývajícím z dohody o příslušnosti uvedené v čl. 25 odst. 1 nařízení Brusel I bis, a nikoli pravidly podle práva každého členského státu. Tento výklad tudíž potvrzuje výše uvedený doslovný výklad nařízení, neboť čl. 25 odst. 1 nařízení Brusel I bis se použije i v případě, že všechny strany sporu mají bydliště v nějakém třetím státě.

Konečně je podle judikatury Soudního dvora pro naplnění působnosti nařízení Brusel I bis nutné, aby byl v posuzované situaci přítomen mezinárodní prvek. Ten může vyplývat jak z místa bydliště žalovaného na území jiného státu, tak z jiných faktorů souvisejících zejména s meritem sporu, přičemž tyto faktory se mohou nacházet dokonce ve třetím státě. Kromě toho Soudní dvůr již dříve upřesnil, že situace, kdy si smluvní strany se sídlem v témže členském státě sjednají příslušnost soudů jiného členského státu, ačkoliv uvedený smluvní vztah nemá na tento jiný členský stát žádnou jinou vazbu, má mezinárodní prvek. V takové situaci samotná existence dohody o příslušnosti soudů jiného členského státu, než ve kterém mají smluvní strany sídlo, prokazuje, že je zde přítomen mezinárodní prvek.¹¹ Soudní dvůr tak dospěl k závěru, že existence dohody o příslušnosti určující soudy některého členského státu, zatímco smluvní strany mají bydliště ve třetím státě, vyvolává otázku ohledně určení mezinárodní příslušnosti, a že v takovém případě je přítomen mezinárodní prvek vyžadovaný ve smyslu této judikatury.

Soudní dvůr shledal, že výše uvedená argumentace je podpořena také cíli sledovanými čl. 25 nařízení Brusel I bis. Těmito cíli jsou respekt k autonomii stran a posílení účinnosti dohod o výlučné volbě soudů. Výklad Soudního dvora je zároveň v souladu s účelem nařízení Brusel I bis, kterým je sjednotit pravidla pro určení příslušnosti způsobem, který je vysoce předvídatelný, čímž je sledován cíl právní jistoty. Možnost smluvních stran se sídlem ve stejném třetím státě dohodnout se na příslušnosti některého členského státu přispívá k zajištění vědomosti žalobce o tom, u kterého soudu může podat žalobu, a k zajištění jistoty žalovaného, aby mohl předvídat, u kterého soudu může být žalován. Takto harmonizovaná pravidla čl. 25 nařízení Brusel I bis přispívají k předcházení kompetenčních sporů na území členských států, které narušují právní jistotu. Kromě toho je tím snížena možnost souběžných řízení a je zajištěno, aby v různých členských státech nebyla vydána vzájemně neslučitelná rozhodnutí, což je podle Soudního dvora v souladu s cílem harmonického výkonu spravedlnosti.¹²

Vzhledem k výše uvedenému Soudní dvůr dospěl k závěru, že předmětný spor v původním řízení mezi dvěma smluvními stranami s bydlištěm ve třetím státě, které určily, že ve sporech z jejich smlouvy má příslušnost soud některého členského státu, spadá do působnosti čl. 25 odst. 1 nařízení Brusel I bis.

David Zafirelis

⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. 11. 1983, Merck, C-292/82, bod 12. Dostupný [zde](#). Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. 2. 2024, Inkreal, C-566/22, bod 15 a citovaná judikatura. Dostupný [zde](#).

¹⁰ Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Dostupné [zde](#).

¹¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. 2. 2024, Inkreal, C-566/22, body 25 a 39. Dostupný [zde](#).

¹² Ibidem, bod 30.

Rozsudek ze dne 23. 10. 2025, E. B., C-682/23**K možnosti postupníka dovolávat se vůči dlužníkovi prorogační doložky z původní smlouvy**Úplné znění rozhodnutí

Nadepsaný rozsudek představuje další příspěvek rozhodovací praxe Soudního dvora k možnosti dovolávat se prorogační doložky v režimu nařízení Brusel I bis¹³ i mimo okruh původních smluvních stran. Dospívá v něm přitom k závěru, že takové doložky se může třetí osoba dovolat vůči původní smluvní straně i tehdy, pokud nevstoupila do všech práv a povinností druhé původní smluvní strany, pakliže tato možnost nebyla výslovně vyloučena a vnitrostátní právo rozhodné pro meritum sporu spojuje s postoupením pohledávky rovněž právo se takové prorogační doložky dovolávat.

Na pozadí původního řízení stála série smluv, na jejímž počátku se polská společnost A¹⁴ zavázala poskytnout polské společnosti B služby související zejména s projektováním stavby. Za tímto účelem uzavřela společnost A subdodavatelskou smlouvu s rumunskou společností C, která následně uzavřela další subdodavatelskou smlouvu s polskou společností D. Posledně uvedená smlouva přitom obsahovala nejen doložku o volbě polského práva, ale také prorogační doložku, podle níž „veškeré spory budou řešeny soudem místa sídla smluvní strany“, aniž by byl význam výrazu „smluvní strana“ jakkoliv konkretizován.

Spor poté vyvstal ve chvíli, kdy rumunská společnost C postoupila svou pohledávku na náhradu škody, kterou měla mít vůči polské společnosti D z titulu řádného nesplnění smluvní povinnosti, na polskou společnost B. Ta jako postupník posléze podala na polskou společnost D žalobu u rumunského soudu, opírajíc se o prorogační doložku obsaženou v druhé subdodavatelské smlouvě a tvrdíc, že jeho příslušnost byla založena na skutečnosti, že v jeho obvodu měla společnost C jako původní strana smlouvy své sídlo. Společnost D jako dlužník však proti tomu namítala zejména to, že postupník je ve vztahu k dotčené subdodavatelské smlouvě třetí osobou, a proto se prorogační doložky nemůže dovolávat.

Předkládající soud si proto kladl otázku, zda čl. 25 nařízení Brusel I bis umožňuje třetí osobě jakožto nabyvateli pohledávky na náhradu škody vzniklé v důsledku nesplnění smlouvy obsahující doložku o příslušnosti dovolávat se této doložky vůči dlužníkovi z této pohledávky jakožto původní smluvní straně. A to konkrétně v situaci, kdy nevstupuje do všech práv a povinností původní smluvní strany, avšak v souladu s vnitrostátním právem použitelným na tuto smlouvu dochází společně s postoupením pohledávky rovněž k převodu práv s uvedenou pohledávkou spojených, včetně práva dovolávat se použití dohody o příslušnosti.

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Dostupné [zde](#).

¹⁴ Tato anotace využívá zjednodušené abecední označení všech smluvních stran, které nekoresponduje anonymizované verzi samotného rozsudku.

Soudní dvůr v první linii svého rozsudku nejprve odkázal na závěry své dřívější judikatury, z nichž vyplývá, že prorogační doložka může být vůči třetí osobě uplatněna pouze za předpokladu, že vstoupila podle práva rozhodného pro meritum věci do všech práv a povinností původní smluvní strany. S odkazem na cíle sledované nařízením Brusel I bis – zejména předvídatelnost sudiště, právní jistotu a usnadnění řádného výkonu spravedlnosti – přitom uzavřel, že třetí osoba musí mít možnost dovolat se prorogační doložky vůči původní smluvní straně za stejných podmínek. Jakýkoliv jiný výklad by totiž přiznával původní smluvní straně více práv, než měla před postoupením pohledávky, neboť by si mohla zvolit, že dotčenou prorogační doložkou nebude vázána.

V navazující linii poté Soudní dvůr obecně potvrdil možnost třetí osoby dovolat se prorogační doložky i v případě, kdy nevstoupila do všech práv a povinností, nýbrž došlo pouze k postoupení pohledávky. Tento závěr však podmínil tím, že právo rozhodné pro meritum věci spojuje s postoupením pohledávky rovněž převod práv s pohledávkou spojených, včetně práva dovolávat se prorogační doložky. Současně se v důsledku tohoto postoupení nesmí původní smluvní strana dostat do méně příznivé situace. K tomu by mohlo dojít zejména tehdy, pokud by mohla být žalována i u jiných soudů, než na které by se mohla obrátit druhá původní smluvní strana. Tak tomu však v nadepsané věci nebylo. Prorogační doložka totiž sice zakládala příslušnost „soudu místa sídla smluvní strany“, avšak postupník se s žalobou obrátil na soud sídla postupitele jakožto druhé původní smluvní strany.

Předestřené řešení je však třeba nahlížet prismatem významu, který je v režimu nařízení Brusel I bis přikládán zásadě autonomie vůle. Soudní dvůr totiž akcentoval, že původní smluvní strany se mohou výslovně dohodnout, že se vůči nim nelze v případě postoupení pohledávky prorogační doložky dovolávat.

Patrik Provazník

Rozsudek ze dne 16. 10. 2025, Iberia Líneas Aéreas de España, C-218/24

[Zdroj](#)

Domácí zvíře jako „zavazadlo“ podle Montrealské úmluvy v kontextu odpovědnosti za jeho ztrátu

[Úplné znění rozhodnutí](#)

[Tisková zpráva](#)

V posuzovaném případě Soudní dvůr potvrdil, že domácí zvíře přepravované v nákladovém prostoru letadla spadá pod pojem „zavazadlo“ podle Montrealské úmluvy¹⁵ (dále jen „Úmluva“). Náhrada újmy způsobené jeho ztrátou tudíž podléhá režimu odpovědnosti stanovenému pro zavazadla v čl. 17 odst. 2 a čl. 22 odst. 2 této Úmluvy.

¹⁵ Úmluva o sjednocení některých pravidel pro mezinárodní leteckou dopravu, jež byla uzavřena v Montrealu dne 28. května 1999. Dostupné [zde](#).

Soudní dvůr rozhodoval o předběžné otázce položené předkládajícím soudem v návaznosti na případ, kdy žalobkyně odbavila přepravní bednu, v níž se nacházelo její domácí zvíře – fena – přičemž při podávání feny dopravci žalobkyně neučinila zvláštní prohlášení o významu jejího dodání do místa určení ve smyslu čl. 22 odst. 2 Úmluvy. Fena následně z bedny unikla, dala se u letadla na útěk a již se jí nepodařilo chytit. Žalobkyně se proto obrátila na španělské vnitrostátní soudy a domáhala se náhrady nemajetkové újmy, kterou odhadla na 5 000 EUR (přibližně 120 000 Kč). Letecká společnost uznala svou odpovědnost a právo žalobkyně na náhradu, avšak pouze v mezích, které stanovuje Úmluva v čl. 22 odst. 2 pro zavazadla.

Předkládající soud proto položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku týkající se výkladu pojmu „zavazadlo“ ve smyslu čl. 17 odst. 2 ve spojení s čl. 22 odst. 2 Úmluvy. Konkrétně se tázal, zda jsou domácí zvířata z tohoto pojmu vyloučena. Poukazoval přitom na to, že zvířata jsou vnímající bytosti, což plyne z čl. 13 Smlouvy o fungování Evropské unie i ze španělského vnitrostátního práva. Současně tyto živé bytosti pojí s majiteli citové vazby a jejich ztráta proto vede k psychické újmě, která není obecně srovnatelná s újmou způsobenou ztrátou pouhého souboru věcí odpovídajících pojmu „zavazadlo“. Za těchto podmínek se předkládajícímu soudu mez odškodnění stanovená v čl. 22 odst. 2 uvedené Úmluvy nejevila jako přiměřená, a proto uvažoval nad uplatněním režimu odpovědnosti použitelného na cestující podle čl. 17 odst. 1 a čl. 22 odst. 1 Úmluvy.

V tomto kontextu Soudní dvůr nejprve uvedl, že pojem „zavazadlo“ není definován ani v Úmluvě, ani v nařízení č. 2027/97¹⁶, jehož čl. 2 odst. 1 písm. d) na tuto Úmluvu odkazuje. Vycházel proto z výkladových pravidel obsažených ve Vídeňské úmluvě o smluvním právu¹⁷.

Výrazem „zavazadlo“ se běžně rozumí jakýkoli předmět, se kterým osoba cestuje. Typicky bude mít tento předmět podobu tašky, kufru nebo bedny s věcmi, nemusí tomu tak ale být vždy. Zavazadlem tak může být například dětský kočárek. Skutečnost, že obvyklý význam pojmu „zavazadlo“ odkazuje na věci, ovšem sama o sobě nevede k závěru, že domácí zvířata pod tento výraz nespádají.

Pojem „zavazadlo“ je uveden mimo již zmíněných dvou ustanovení také v čl. 1 Úmluvy. Tento článek taxativně vyjmenovává tři kategorie mezinárodní letecké dopravy uskutečňované pro cizí potřeby, a to dopravu osob, zavazadel a nákladu. Z vyznění tohoto článku pak podle Soudního dvora jasně vyplývá, že pojem „osoba“ odpovídá pojmu „cestující“, a proto není možné, aby pod pojem „cestující“ spadalo domácí zvíře. Proto je třeba mít za to, že pro účely letecké dopravy spadá domácí zvíře pod pojem „zavazadlo“ a náhrada škody způsobené jeho ztrátou v souvislosti s takovou dopravou podléhá režimu odpovědnosti stanovenému pro zavazadla v čl. 17 odst. 2 a čl. 22 odst. 2 Úmluvy.

Tento závěr je podpořen i cíli, které vedly k přijetí Úmluvy, kterými jsou podle její preambule jednak ochrana zájmů spotřebitelů v mezinárodní letecké dopravě a nutnost zajištění spravedlivých náhrad na základě principu odškodnění, jednak dosažení spravedlivého vyvážení zájmů. Účelem stanovení mezí odpovědnosti v případě zničení, ztráty, poškození nebo zpoždění dodávky odbavených zavazadel je pak právě zachování spravedlivého vyvážení zájmů. Díky tomu mají cestující možnost dosáhnout snadného a rychlého odškodnění, aniž by bylo na letecké dopravce kladeno velmi těžké a obtížně určitelné a vyčíslitelné břemeno náhrad, které by mohlo ohrozit, či dokonce ochromit jejich hospodářskou činnost.

Cestující má navíc podle čl. 22 odst. 2 Úmluvy možnost učinit zvláštní prohlášení o významu dodání a případným zaplacením příplatku nastavit tento limit, pokud s tím letecký dopravce souhlasí, na vyšší částku. Neexistuje-li žádné takové zvláštní prohlášení, je limit odpovědnosti leteckého dopravce za újmu vzniklou v důsledku ztráty zavazadel absolutní mezí, která zahrnuje jak nemajetkovou, tak majetkovou újmu.

¹⁶ Nařízení Rady (ES) č. 2027/97 ze dne 9. října 1997 o odpovědnosti leteckého dopravce při letecké dopravě cestujících a jejich zavazadel, které bylo po podepsání Montrealské úmluvy změněno nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 889/2002 ze dne 13. května 2002. Dostupné [zde](#).

¹⁷ Vídeňská úmluva o smluvním právu, vyhlášena pod č. 15/1988 Sb. Dostupné [zde](#).

Výše řečené pak nemůže být vyvráceno ani zněním čl. 13 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle kterého je cílem obecného zájmu Evropské unie ochrana dobrých životních podmínek zvířat. Tento článek tedy nezakazuje, aby byla zvířata přepravována jako „zavazadla“ ve smyslu čl. 17 odst. 2 Úmluvy a aby byla za taková považována v rámci systému odpovědnosti zavedeného touto Úmluvou za podmínky, že jsou při přepravě plně zohledněny požadavky na jejich dobré životní podmínky.

Kristýna Bočková

Rozsudek velkého senátu ze dne 25. 11. 2025, Trojan proti Wojewoda Mazowiecki, C-713/23

Úplné znění rozhodnutí

Tisková zpráva

Soudní dvůr se v této věci zabýval povinností členských států uznávat manželství platně uzavřená na území jiného členského státu, a to mimo rámec pobytových práv občanů EU, jak vyplývají z čl. 20 SFEU¹⁸, potažmo směrnice 2004/38¹⁹. Potvrdil právo občanů EU žádat uznání sňatku uzavřeného v členském státě odlišném od státu původu i evidenci tohoto stavu (zápisu do matriky či jiného registru) také v situaci, kdy se manželé – osoby stejného pohlaví – dovolávají tohoto práva vůči vlastnímu státu, který manželství osob stejného pohlaví neupravuje, či výslovně zakazuje. Soudní dvůr postavil na jisto, že občanskoprávní status, jakým je kupříkladu manželství či rodičovství, „cestuje“ v případě překročení vnitřních hranic Evropské unie s dotyčnou osobou a že členské státy jsou povinny umožnit jednotlivcům plný výkon práv, která z tohoto statusu vyplývají. Ačkoli povinnost změnit vnitrostátní právní úpravu a umožnit uzavírání manželství mezi osobami stejného pohlaví z rozsudku dovodit nelze, Soudní dvůr v zásadě posvětil tzv. „sňatkový turismus“ v rámci Evropské unie, když potvrdil právo jednotlivce dovolat se svých práv vyplývajících z manželského stavu nabytého v zahraničí i vůči vlastnímu státu.

Žalobci v původním řízení, pan Cupriak-Trojan a pan Trojan, jsou polskými občany. V roce 2018 uzavřeli v Berlíně, kde v té době žili a pracovali, v souladu s německým právem manželství. Při uzavření sňatku přijal pan Cupriak jako druhou část svého příjmení jméno svého manžela. Manželé plánovali návrat do Polska, kde chtěli pobývat jako manželský pár. Požádali proto matriční úřad ve Varšavě o přepis oddacího listu vydaného v Německu do polské matriky. Pan Cupriak současně požádal o změnu v zápisu svého příjmení. Zatímco druhé části žádosti úřad vyhověl, přepis oddacího listu zamítl s odůvodněním, že polské právo neupravuje manželství mezi osobami stejného pohlaví. Dle názoru úřadu by přepis takového oddacího listu zakládal „rozpor se základními zásadami právního řádu Polské republiky“.

Manželé rozhodnutí napadli nejprve u vojvody Mazovského vojvodství, který jejich žádost zamítl a potvrdil rozhodnutí matričního úřadu. Věc nakonec skončila u polského Nejvyššího správního soudu, který se s podezřením na možný rozpor

¹⁸ Smlouva o fungování Evropské unie, konsolidované znění. V českém znění dostupná [zde](#). Dále jen „SFEU“.

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. V českém znění dostupná [zde](#). Dále jen „směrnice 2004/38“.

postupu polských orgánů s unijním právem obrátil na Soudní dvůr s předběžnou otázkou. Její podstatou byla úvaha, zda ustanovení týkající se volného pohybu občanů [čl. 20 odst. 2 písm. a) a čl. 21 odst. 1 SFEU a směrnice 2004/38] v kombinaci s právem na rodinný život a zákazem diskriminace z důvodu pohlaví či sexuální orientace (čl. 7 a 21 Listiny EU²⁰) brání orgánům členského státu odmítnout uznat a zapsat do matriky manželství právoplatně uzavřené mezi občany tohoto státu – osobami stejného pohlaví – na území jiného členského státu, a tím zabránit těmto osobám pobývat na území státu, jehož jsou občany, ve svazku manželském, s právními důsledky, které z tohoto statusu vyplývají.

Soudní dvůr nejprve poukázal na skutečnost, že předmětný spor nespadá do působnosti směrnice 2004/38, neboť ta se v souladu se svým čl. 3 odst. 1 nepoužije na situace, kdy se práva vstupu či pobytu dovolává občan Evropské unie vůči státu, jehož je občanem. Z tohoto důvodu se Soudní dvůr omezil na výklad čl. 20 a 21 SFEU a čl. 7 a 21 Listiny EU v kontextu nastíněných skutkových okolností. Navázal na svou dřívější judikaturu a připomněl, že občanství Unie je základním statutem každého občana členského státu, s nímž se pojí určitá práva.²¹ Ačkoli právo svobodně se pohybovat a pobývat na území jiných členských států samo o sobě není nástrojem ochrany rodinného života, je s právem na rodinný život a ochranu rodinného stavu úzce spjato.²² Odmítnutí uznat občanskoprávní status, jakým je kupříkladu manželství či rodičovství, nabytý v jiném členském státě v souladu s jeho právním řádem při výkonu práva svobodně se pohybovat a pobývat na území Evropské unie, představuje omezení tohoto práva, když fakticky limituje výběr státu pobytu. Skutečnost, že domovský stát občana Unie odmítá této osobě přiznat práva, jež vyplývají z jejího rodinného stavu, omezuje ochotu a vůli občanů vracet se do domovského státu.

Soudní dvůr zdůraznil, že pravidla týkající se manželství spadají za současného stavu unijního práva do pravomoci členských států, unijní právo je proto nemůže regulovat. Členské státy mohou svobodně rozhodnout, zda ve svém vnitrostátním právu upraví možnost uzavřít manželství mezi osobami stejného pohlaví, či nikoli. Při výkonu této pravomoci však musí respektovat unijní právo a nesmějí omezit jeho „užitečný účinek“. To zahrnuje i výkon práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států ve smyslu čl. 20 a 21 SFEU. Z uvedeného pak vyplývá povinnost členských států uznat osobní status osoby nabytý v jiném členském státě v souladu s právem tohoto státu.

Povinnost členského státu uznat manželství právoplatně uzavřené na území jiného členského státu v souladu s jeho vnitrostátním právem pro účely výkonu práv občanů Unie, které jim zakládá unijní právo (např. právo pobytu, právo na sloučení rodiny, práva v oblasti sociálního zabezpečení, včetně práva na evidenci tohoto stavu v hostitelském členském státě v míře nezbytné pro výkon těchto práv), je naplněním zásady loajální spolupráce mezi členskými státy. Ani z ní však nelze dovozovat povinnost členských států zavést institut stejnopohlavního manželství ve vnitrostátním právu. Povinnost uznání manželství proto dle názoru Soudního dvora nezasahuje do národní identity ani do veřejného pořádku členského státu natolik, aby ospravedlnila omezení základních práv občanů Unie. Odmítne-li členský stát uznat manželství právoplatně uzavřené v jiném členském státě, porušuje tím navíc právo jednotlivce na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 7 Listiny EU a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Soudní dvůr v této části odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva týkající se Polska, v níž Soud konstatoval, že Polsko tím, že jeho orgány odmítly registrovat manželství osob stejného pohlaví právoplatně uzavřené v jiném státě, ponechaly tyto osoby v právní nejistotě ohledně výkonu práv, které

²⁰ Listina základních práv Evropské unie. V českém znění dostupná [zde](#). Dále jen „Listina EU“.

²¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 20. 9. 2021, Grzelczyk, C-184/99. V českém znění dostupný [zde](#). Také rozsudek Soudního dvora ze dne 19. 10. 2004, Zhu a Chen, C-200/02. V českém znění dostupný [zde](#).

²² Práva vyplývající z čl. 20 SFEU zahrnují též právo občanů Unie vést běžný rodinný život za přítomnosti rodinných příslušníků, včetně manžela či manželky, a to jak v hostitelském členském státě, tak v členském státě, jehož jsou státními příslušníky. Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 5. 6. 2018, Coman, C-673/16. V českém znění dostupný [zde](#).

vyplývající z manželského stavu, čímž zasáhly do jejich práva na rodinný život. Soud doplnil, že žádný z důvodů veřejného zájmu, uvedených polskou vládou, nepřevažuje nad zájmem těchto osob na ochranu jejich rodinného života.²³

Tímto rozsudkem Soudní dvůr navázal na svou dřívější judikaturu týkající se volného pohybu občanů a jejich rodinných příslušníků, včetně povinnosti členských států uznávat rodinný stav pro účely založení práva pobytu rodinného příslušníka občana Unie na svém území,²⁴ a doplnil, že povinnost členského státu uznat rodinný status (manželství osob stejného pohlaví) nabytý na území jiného členského státu platí i ve vztahu k vlastním občanům, tedy nad rámec pobytových práv vyplývajících z práva Evropské unie. Ačkoli byl rozsudek Soudního dvora, s ohledem na formulaci předběžné otázky, vyneseno v kontextu výkladu čl. 20 a 21 SFEU, implikuje v kontextu skutkových okolností případu obecnou povinnost členského státu uznat manželství (jako osobní status) uzavřené též vlastními občany na území jiného členského státu, se značnými dopady v oblasti veřejného, ale i soukromého práva. Potenciálně tak otevírá prostor pro úvahy nad limity pravomoci Evropské unie v této oblasti.

Iveta Rohová

Rozsudek ze dne 23. 10. 2025, Tuleka, C-469/24

Nárok na přiměřenou slevu odpovídající plné výši ceny zájezdu i při částečně poskytnutém plnění a akt orgánu veřejné moci jako okolnost vylučující odpovědnost pořadatele zájezdu

Úplné znění rozhodnutí

Tisková zpráva

Soudní dvůr v této věci rozhodl, že čl. 14 směrnice 2015/2302²⁵ (dále jen „směrnice“) musí být vykládán v tom smyslu, že nárok na přiměřenou slevu může znamenat právo cestujícího požadovat vrácení ceny zájezdu v plné výši také v případě, kdy podstatný nesoulad poskytnutých služeb se smlouvou zmaří hlavní účel cesty. Uvedenému přitom dle názoru Soudního dvora nebrání skutečnost, že cestující část služeb využil (např. cesta tam a zpět), za předpokladu, že tyto pro něj samostatně ztratily význam. Upřesnil také, že sleva z ceny má čistě kompenzační, nikoli sankční povahu. Soudní dvůr se dále zabýval povahou rozhodnutí orgánu veřejné moci jako okolnosti vylučující odpovědnost pořadatele za porušení smlouvy. Stanovil, že akt orgánu veřejné moci, jakým byl v původním sporu příkaz k demolici části hotelu, nelze, zvláště s přihlédnutím ke stanoveným vnitrostátním postupům, požadavku publicity i případným možnostem preventování zásahu orgánů veřejné moci, považovat

²³ Viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 12. 12. 2023, Przybyszewska a další proti Polsku, č. 11454/11, dostupný [zde](#), či rozsudek ze dne 24. 4. 2025, Andersen proti Polsku, č. 53662/20, dostupný [zde](#).

²⁴ Zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 5. 6. 2018, Coman, C-673/16, citovaný v poznámce pod čarou č. 5. A rozsudek Soudního dvora ze dne 14. 12. 2021, V. M. A. proti Stolična obština, Pančarevo, C-490/20. V českém znění dostupný [zde](#).

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2302 ze dne 25. listopadu 2015 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách. V české verzi dostupná [zde](#).

za nepředvídatelný. Na rozdíl, například, od přírodních katastrof zásadně nelze tyto akty řadit pod pojem „nevyhnutelné a mimořádné okolnosti“, jež ve smyslu směrnice zprošťují pořadatele odpovědnosti za porušení smlouvy a povinnosti k náhradě škody.

V červenci 2022 uzavřeli žalobci (polští občané) s žalovanou (polskou cestovní kancelář) smlouvu o zájezdu „all inclusive“. Zájezd se měl uskutečnit v září 2023 v pětihvězdičkovém hotelu v Albánii. Od prvního dne svého pobytu byli žalobci od ranních do večerních hodin konfrontováni s vysokým hlukem, který provázel demoliční práce na infrastruktuře hotelu. V průběhu pobytu žalobců došlo ke kompletní demolici hotelových bazénů, pobřežní promenády a dlážděného nábřeží s přístupem k moři. V posledních třech dnech pobytu byly nadto zahájeny stavební práce na přístavbě patra hotelu, v němž byli žalobci ubytováni. Stavební materiál pro tuto stavbu byl přepravován výtahy uvnitř hotelu, které využívali hosté. Žalobci byli nespokojeni též s kvalitou stravovacích služeb zajišťovaných hotelem. V rozporu s ujednáním ve smlouvě byla k dispozici jen omezená nabídka i omezené množství jídel. Hosté byli nuceni přicházet na začátku časového rozpětí, kdy mělo být jídlo servírováno, což ústilo v dlouhé fronty a vyčkávání na usazení ke stolu.

Po skončení svého pobytu se žalobci domáhali na žalované náhrady škody v celkové výši 5 346 EUR (cca 131 000 Kč), z čehož část (2 048 EUR; cca 50 180 Kč) odpovídala náhradě hmotné škody ve výši celkové ceny zájezdu z důvodu nesplnění smluvních podmínek a část (3 298 EUR; cca 80 800 Kč) představovala přiměřené zadostiučnění za utrpěnou újmu. Žalovaná ve svém vyjádření k vznesenému nároku uvedla, že předmětné demoliční práce představovaly „nevyhnutelné a mimořádné okolnosti“ ve smyslu čl. 14 odst. 3 písm. c) směrnice, neboť byly nařízeny albánskými orgány, kterým se musela podřídit. Její odpovědnost za neplnění smlouvy je proto vyloučena. Současně uvedla, že žalobcům nabídla poukaz na dovolenou v hodnotě 165 EUR (cca 4 000 Kč) jako kompenzaci.

Okresní soud v Řešově (Polsko), který se zabýval věcí v prvním stupni (dále jen „předkládající soud“), předložil Soudnímu dvoru čtyři předběžné otázky týkající se výkladu čl. 14 (ve spojení s čl. 4) a čl. 3 bodu 12 směrnice.

V rámci první otázky se předkládající soud dotazoval, zda vnitrostátní provedení směrnice, které stanoví povinnost pořadatele zájezdu prokázat zavinění za nesplnění smluvních podmínek u třetí strany, není v rozporu s cíli směrnice a principem plné harmonizace ve smyslu čl. 4. V souladu s čl. 14 odst. 3 písm. b) směrnice nevzniká cestujícímu nárok na náhradu škody vůči pořadateli mimo jiné tehdy, prokáže-li pořadatel, že nesplnění smluvních podmínek je přičitatelné třetí straně, která se nepodílí na poskytování služeb dle smlouvy, nebylo-li toto nesplnění možné předvídat nebo odvrátit. K výkladu pojmu „přičitatelnost jednání“ Soudní dvůr uvedl, že za situace, kdy sama směrnice tento pojem blíže nedefinuje ani výslovně neodkazuje na vnitrostátní právo, je nutné jej vykládat autonomně, tzn. s přihlédnutím k jeho obvyklému významu, ke kontextu, ve kterém je použit, a k cíli sledovanému směrnicí. Obvyklý význam tohoto pojmu dle názoru Soudního dvora implikuje, že je „určitá skutečnost výsledkem jednání určité osoby, či s tímto jednáním souvisí“. To však nutně neznamená, že musí být důsledkem úmyslného či nedbalostního porušení povinnosti (tj. zavinění). Samotný text směrnice (čl. 14 ani jiné ustanovení) s požadavkem zavinění také nepracuje. Z toho vyplývá, že odpovědnost pořadatele zájezdu za porušení smlouvy a případnou škodu je postavena na principu objektivní odpovědnosti. Proto také důvody uvedené v čl. 14 odst. 3, při jejichž prokázání je pořadatel této odpovědnosti zproštěn, musí být postaveny na principu objektivně nastalých skutečností, bez ohledu na případné zavinění třetí strany. S ohledem na princip plné harmonizace, vyjádřený v čl. 4 směrnice, odporuje ustanovení vnitrostátního práva, které stanoví povinnost pořadatele zájezdu prokázat zavinění třetí strany za účelem zproštění se odpovědnosti, požadavkům vyplývajícím ze směrnice.

S prvou otázkou úzce souvisí poslední (čtvrtá) předložená otázka. V ní se předkládající soud dotazoval, zda pojem „nevyhnutelné a mimořádné okolnosti“ ve smyslu čl. 3 bodu 12 směrnice zahrnují také akt orgánu veřejné moci, jakým je příkaz k demolici části hotelu v původním sporu přijatý v důsledku nesplnění povinnosti provozovatelem hotelu. Soudní dvůr ve své odpovědi odkázal na bod 31 preambule směrnice, který stanoví, že těmito okolnostmi se rozumí například válečný konflikt či

jiné vážné bezpečnostní problémy (např. terorismus), významná rizika pro lidské zdraví (např. ohnisko závažného onemocnění) či přírodní katastrofy v cílové destinaci. Pojem „nevyhnutelné a mimořádné okolnosti“ odpovídá pojmu „vyšší moc“, který se uvedeným výčtem v působnosti směrnice vyčerpává.²⁶ Akty orgánů veřejné moci mohou spadat do této kategorie pouze výjimečně, a to za předpokladu, že je strana, která se jich dovolává, nemohla předvídat a při přijetí přiměřených opatření odvrátit. Jsou-li však takové akty přijímány standardními transparentními postupy, jež umožňují dotčeným subjektům se o nich včas dozvědět, nemůže se jich pořadatel dovolat jako důvodu pro zproštění své odpovědnosti. Posouzení, zda takový akt orgánu veřejné moci, jakým je nařízení demolice hotelu, naplňuje v konkrétním případě požadavek předvídatelnosti, náleží vnitrostátnímu soudu.

Ve své druhé otázce se předkládající soud dotazoval, zda „přiměřená sleva“ za dobu neplnění smluvních podmínek může vést k vrácení plné ceny zájezdu, přestože cestující část služeb využili. Předmětem třetí otázky pak bylo upřesnění, zda nárok na přiměřenou slevu z ceny a nárok na náhradu škody disponují pouze kompenzační funkcí, anebo mají i sankční a odrazující povahu. Soudní dvůr uvedl, že posouzení *přiměřenosti* slevy z ceny, jež má být cestujícím poskytnuta, musí vycházet ze stanovení hodnoty služeb zahrnutých do smlouvy, jež nebyly poskytnuty vůbec nebo byly poskytnuty vadně, s přihlédnutím k celkové ceně zájezdu a trvání neposkytování služeb. Kromě situace, kdy nebyla žádná z dílčích služeb poskytnuta řádně, má cestující nárok na vrácení ceny zájezdu v plné výši také v případě, že nesplnění smluvních podmínek zájezdu je natolik závažné, že i přes poskytnutí části služeb v souladu se smlouvou ztrácí služby (zájezd) jako celek pro cestujícího svůj význam. Je přitom na vnitrostátním soudu, aby i v tomto případě posoudil, zda byly uvedené podmínky naplněny a nárok cestujícího je oprávněný. K třetí otázce pak Soudní dvůr uvedl, že z doslovného znění čl. 14 odst. 1 a 2 směrnice ani z celkového kontextu nevyplývá, že by účelem nároku na přiměřenou slevu či náhradu škody bylo sankcionovat pořadatele. Oba nároky mají čistě kompenzační povahu, přičemž čl. 13 směrnice, jenž stanoví harmonizovaný režim odpovědnosti pořadatele, vylučuje odchylnou vnitrostátní úpravu.

Iveta Rohová

²⁶ V této části odkazuje Soudní dvůr na svůj dřívější rozsudek ze dne 8. 6. 2023, UFC – Que choisir a CLCV, C-407/21. V českém znění dostupný [zde](#).

EVROPSKÉ VRCHOLNÉ SOUDY

Aktuální judikatura

Francie | Kasační soud | Rozsudek ze dne 17. 9. 2025, 22-12.965

Platnost asymetrické prorogační doložky dle čl. 25 nařízení Brusel I bis

Úplné znění rozhodnutí

Francouzský kasační soud v této věci rozhodl ve prospěch platnosti tzv. asymetrické doložky o volbě soudu sjednané mezi dvěma společnostmi se sídlem v různých členských státech. Předmětné ujednání zakládalo povinnost jedné smluvní strany žalovat v případě sporu u konkrétního soudu v zemi žalované, zatímco druhé smluvní straně zakládalo možnost zahájit řízení před „kterýmkoli jinak příslušným soudem.“ Kasační soud založil své rozhodnutí na názoru Soudního dvora, který si v rámci řízení o předběžné otázce vyžádal.²⁷ Platnost sporného ujednání posoudil na základě autonomních pravidel nařízení Brusel I bis²⁸ a testu splnění tří podmínek formulovaných Soudním dvorem. Dospěl k závěru, že předmětné ujednání nelze považovat za neplatné pro jeho nepředvídatelnost či neurčitost, neboť výkladem jeho doslovného znění lze dovodit, že strany zamýšlely založit příslušnost soudů členských států v souladu s pravidly nařízení Brusel I bis, čímž byl okruh příslušných soudů dostatečně konkrétně vymezen. Princip autonomie vůle stran, který ovládá prorogační doložky, pak hovoří ve prospěch platnosti ujednání, ačkoli přiznává stranám různé možnosti, pokud jde o výběr konkrétního sudiště.

Předmětem řízení byl spor mezi dvěma společnostmi, Agora SARL, založenou podle francouzského práva, a Società Italiana Lastre SpA (dále jako „SIL“), založenou dle italského práva, vzniklý v důsledku neplnění smlouvy o dodání obkladového materiálu. Součástí smlouvy²⁹ bylo ujednání o příslušnosti soudů, dle něž byla francouzská společnost povinna zahájit případné řízení výlučně u soudu v Brescii (Itálie), zatímco italská společnost byla oprávněna iniciovat řízení „u jiného příslušného soudu v Itálii nebo v zahraničí“. Po zjištění nesrovnalostí v provádění díla podali objednatelé (přímý smluvní vztah byl založen mezi nimi a společností Agora) žalobu na náhradu škody proti oběma společnostem k soudu v Rennes (Francie). Společnost Agora vnesla návrh na záměnu účastníka vůči společnosti SIL, která však na základě výše uvedeného ujednání o soudní příslušnosti

²⁷ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 27. 2. 2025, Società Italiana Lastre SpA (SIL) proti Agora SARL, C-537/23. Dostupný [zde](#). O tomto rozsudku jsme Vás informovali ve vydání našeho Bulletinu č. 1/2025, s. 23-24, dostupném [zde](#).

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (přepřacované znění). V českém znění dostupné [zde](#).

²⁹ S odkazem na obchodní podmínky prodávajícího, tj. společnosti SIL.

uplatnila námitku nepřislušnosti francouzských soudů. Dle jejího názoru mohlo být řízení vedené proti ní v souvislosti s neplněním smlouvy o dodání obkladů zahájené výlučně před soudem v Brescii. Soud prvního stupně i odvolací soud tuto námitku zamítly, když přisvědčily argumentu francouzské společnosti ve prospěch neplatnosti uvedeného ujednání pro jeho neurčitost. SIL podala opravný prostředek ke Kasačnímu soudu.

Kasační soud si nebyl jistý, zda má být namítaná (ne)platnost předmětné doložky posouzena jako součást její věcné platnosti dle vnitrostátního práva, anebo autonomně v režimu nařízení Brusel I bis. Položil proto předběžnou otázku. Tento spor nebyl ojedinělým případem. Francouzské soudy se s otázkou platnosti tzv. asymetrických prorogačních doložek potýkaly déle a z pohledu vnitrostátního práva je hodnotily jako neplatné.³⁰ Položením předběžné otázky Kasační soud otevřel diskuzi na evropské úrovni.

Soudní dvůr ve své odpovědi stanovil, že posouzení platnosti prorogační dohody z důvodu její tvrzené nevyváženosti, příp. neurčitosti, není otázkou její věcné platnosti, která je v souladu s nařízením Brusel I bis v působnosti vnitrostátního práva, nýbrž má být posouzena na základě kritérií vyplývajících z čl. 25 nařízení Brusel I bis. Ujednání o soudní příslušnosti, jako je to v předmětném sporu, má být v mezích čl. 25 považováno za platné, pokud je dostatečně určité, tj. určuje soudy jednoho nebo více členských států Evropské unie či smluvních stran Luganské úmluvy³¹ a uvádí kritéria, dle nichž může soud, u něž je zahájeno řízení, objektivně posoudit, zda je příslušný k projednání sporu či nikoli. Současně musí takové ujednání splňovat podmínku, že neodporuje pravidlům výlučné příslušnosti (čl. 24), případně zvláštní příslušnosti v pojistných, spotřebitelských či individuálních pracovněprávních sporech (čl. 15, 19 či 23 nařízení Brusel I bis). Zda tomu tak je v konkrétním případě, přísluší posoudit vnitrostátnímu soudu, u něž bylo zahájeno řízení.

Francouzský Kasační soud následně hodnotil, zda ujednání o soudní příslušnosti v původním sporu naplňuje podmínky formulované Soudním dvorem v mezích čl. 25 nařízení Brusel I bis, konkrétně (i) zda toto ujednání odkazuje na soudy členských států Evropské unie, případně smluvních stran Luganské úmluvy, (ii) zda obsahuje dostatečně přesná a objektivně formulovaná kritéria, jež umožňují vnitrostátnímu soudu, u něž bylo řízení zahájeno, posoudit svou příslušnost, a konečně (iii) zda ujednání neodporuje pravidlům výlučné či zvláštní soudní příslušnosti dle nařízení Brusel I bis. Kasační soud zároveň zdůraznil, že ze závěrů Soudního dvora nevyplývá povinnost stran výslovně označit konkrétní soud či soudy členského státu, resp. smluvní strany Luganské úmluvy. Pro naplnění požadavku určitosti postačí, že jsou tyto soudy určitelné, tj. příslušnost či nepřislušnost soudu je dovoditelná výkladem předmětného ujednání. Kasační soud přisvědčil názoru Soudního dvora, že výklad ujednání stran je záležitostí vnitrostátního soudu v rámci prvotního posouzení věci, zahrnující posouzení vlastní pravomoci a příslušnosti. Soudy jsou však povinny vzít do úvahy principy, na nichž jsou pravidla soudní příslušnosti v režimu nařízení Brusel I bis vystavena, zvláště pak principy ovládající ujednání soudní příslušnosti, kterými jsou autonomie vůle stran a požadavek zajištění efektivity doložek o volbě soudu.

Kasační soud dovodil, že v situaci, kdy smluvní vztah nevykazuje žádné objektivní spojení se státy mimo Evropskou unii či působnost Luganské úmluvy, je třeba pojem „jakýkoli jiný příslušný soud“ obsažený ve sporném ujednání mezi stranami vykládat jako odkaz na soudy příslušné podle obecných či alternativních pravidel soudní příslušnosti obsažených v nařízení Brusel I bis či Luganské úmluvě. Určení konkrétních soudů, které by dle ujednání stran měly být příslušné k projednání sporu, bylo zároveň možné dovodit interpretací tohoto ujednání vzhledem k okolnostem případu. Uvedenému dle názoru Kasačního soudu nebrání skutečnost, že strany výslovně neodkázaly na zdroj právní úpravy – nařízení Brusel I bis. První i druhá podmínka

³⁰ Viz např. rozsudek francouzského Kasačního soudu ze dne 26. 9. 2012, Rothschild Bank, č. 11-26.022. Ve francouzském znění dostupný [zde](#).

³¹ Úmluva ze dne 30. 10. 2007 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, konsolidované znění. V českém znění dostupná [zde](#).

byly splněny. Kasační soud konstatoval naplnění též třetí podmínky za situace, kdy předmětný spor nespadá do působnosti pravidel výlučné či zvláštní příslušnosti.

Kasační soud na základě výše uvedeného testu konstatoval platnost sporného ujednání mezi stranami. Svým rozsudkem proto zrušil rozhodnutí nižších soudů, které se vyslovily pro neplatnost tohoto ujednání dle francouzského práva z důvodu jeho nevyváženosti a neurčitosti, a vrátil věc k novému projednání soudu prvního stupně. Soudy nižších instancí jsou právním názorem Kasačního soudu (stejně jako rozsudkem Soudního dvora) vázány, přičemž jejich úkolem je dovodit důsledky tohoto právního posouzení pro předmětný spor, zvláště pro založení své příslušnosti.

Kasační soud svým rozsudkem navázal na širší judikaturní linii akcentující autonomii vůle stran při určování soudní příslušnosti soudů členských států, která koreluje s přístupem Soudního dvora. Tím se odklonil od dřívějšího přístupu francouzských soudů, který vyzníval v neprospěch platnosti asymetrických prorogačních doložek. Zároveň poskytl nižším soudům zřetelný návod, jak tyto doložky vykládat a hodnotit, čímž položil základy pro sjednocení rozhodovací praxe francouzských soudů.³²

Iveta Rohová

Německo | Spolkový soudní dvůr | Usnesení ze dne 25. 2. 2025, VIII ZR 143/24

Zdroj

Náležitosti poučení o odstoupení od spotřebitelských smluv uzavřených distančním způsobem a jejich vliv na délku lhůty pro odstoupení

Úplné znění rozhodnutí

Tisková zpráva

Spolkový soudní dvůr posuzoval, zda neuvedení telefonního čísla v poučení o právu na odstoupení od distančně uzavřené spotřebitelské smlouvy prodlužuje zákonnou 14denní lhůtu na 12 měsíců a 14 dnů podle § 356 odst. 3 věty druhé německého občanského zákoníku.³³ Dospěl k závěru, že absence telefonního čísla neměla vliv na možnost spotřebitele odstoupit včas, protože podnikatel v poučení uvedl poštovní i emailovou adresu, a proto neshledal důvod pro prodloužení lhůty.

Dne 18. 2. 2022 uzavřel žalobce, jako spotřebitel, se žalovaným, podnikatelem, distanční kupní smlouvu, jejímž předmětem bylo motorové vozidlo. Žalovaný nevyužil vzorové poučení o možnosti odstoupení od smlouvy, nýbrž zvolil poučení částečně odchylovající se od vzoru. Odchyłka spočívala v uvedení poštovní a e-mailové adresy bez současného uvedení telefonického kontaktu. Motorové vozidlo bylo předáno žalobci dne 23. 8. 2022, přičemž žalobce odstoupil od smlouvy e-mailem dne 20. 6.

³² Není bez zajímavosti, že Kasační soud vynesl tentýž den několik rozsudků ve sporech, které se týkaly typově stejných asymetrických prorogačních doložek. Viz např. rozsudek Kasačního soudu ze dne 17. 9. 2025, Sogefi proti Edmund de Rothschild a PBF, č. 22-24.034. Ve francouzském znění dostupný [zde](#).

³³ Německý občanský zákoník (*Bürgerliches Gesetzbuch*). V německém jazyce dostupný [zde](#).

2023, tedy po uplynutí zákonné 14denní lhůty. Žalobce následně podal žalobu na vrácení kupní ceny, avšak s touto žalobou nebyl u nižších instancí úspěšný. Poté se obrátil na Spolkový soudní dvůr se stížností proti nepřipustnosti dovolání.

Spolkový soudní dvůr stížnost proti nepřipustnosti dovolání zamítl. Konstatoval, že v dané věci nebyly splněny podmínky pro připustnost dovolání zejména proto, že věc neměla zásadní právní význam podle § 543 odst. 2 bodu 1 německého občanského soudního řádu.³⁴ Spolkový soudní dvůr se ztotožnil se závěrem odvolacího soudu, jenž konstatoval, že poučení o odstoupení od smlouvy neobsahovalo podstatné vady, které by mohly mít vliv na běh lhůty. Poučení totiž umožňovalo spotřebiteli rychle a účinně navázat kontakt s podnikatelem, aniž by bránilo v použití jiných komunikačních kanálů, například telefonátu, protože telefonní číslo žalobce bylo dostupné na jeho webových stránkách.

Tento závěr je rovněž v souladu s unijní spotřebitelskou směrnicí (dále jen „směrnice“).³⁵ Ačkoliv čl. 6 odst. 1 písm. h) směrnice neuvádí, které konkrétní komunikační prostředky mají být použity v případě poučení o právu na odstoupení od distanční smlouvy, pokud podnikatel nevyužil vzorové poučení obsažené v příloze směrnice, z výkladu směrnice je zřejmé, že zavazuje podnikatele k povinnosti sdělit spotřebiteli takové komunikační prostředky, jejichž využití umožňuje rychlé spojení a efektivní komunikaci s podnikatelem.³⁶ Dle názoru Spolkového soudního dvora v případě, že by zákonodárce měl v úmyslu zakotvit povinnost podnikatele uvádět telefonický kontakt jako povinnou náležitost poučení i u těch poučení, která nevyužívají vzor dle směrnice, vyjádřil by tento úmysl výslovně v textu směrnice. Zákonodárce tak však neučinil. V případě, že podnikatel nepoužije vzorové poučení obsažené v příloze směrnice, není uvedení telefonického kontaktu povinnou náležitostí poučení.

Vhodnost poučení je nutno posuzovat z materiálního hlediska, tedy zda neúplné nebo nesprávné informace mohou negativně ovlivnit schopnost spotřebitele posoudit rozsah svých práv a povinností plynoucích ze smlouvy, zda mají vliv na rozhodnutí spotřebitele uzavřít smlouvu, nebo zda mohou ovlivnit jeho schopnost odstoupit od smlouvy. Z pouhé absence telefonního čísla není možné automaticky dovozovat vadnost poučení. Žalobce tak mohl odstoupení od smlouvy realizovat včas prostřednictvím uvedených komunikačních prostředků.

Vzhledem k výše uvedenému Spolkový soudní dvůr neshledal důvod pro prodloužení 14denní lhůty pro odstoupení od distančně uzavřené spotřebitelské smlouvy a stížnost žalobce proti nepřipustnosti dovolání zamítl.

Beatrix Mária Bukovinská

³⁴ Německý občanský soudní řád (Zivilprozessordnung). V německém jazyce dostupný [zde](#).

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES. V českém jazyce dostupná [zde](#).

³⁶ Uvedený požadavek plyne rovněž z judikatury Soudního dvora, konkrétně z Rozsudku ze dne 10. 7. 2019, Amazon EU, C-649/17. V českém jazyce dostupné [zde](#).

Německo | Spolkový soudní dvůr | Rozsudek ze dne 6. 8. 2025, VIII ZR 250/23

Odpovědnost pronajímatele bytu za újmu utrpěnou nájemcem pádem na zledovatělém chodníku nacházejícím se na pozemku ve spoluvlastnictví vlastníků bytů

Úplné znění rozhodnutí

Spolkový soudní dvůr rozhodoval ve věci týkající se odpovědnosti pronajímatelky za újmu nájemnice, která jí vznikla pádem na zledovatělém chodníku, jenž se nacházel na pozemku ve spoluvlastnictví vlastníků bytu. K pádu došlo v důsledku nedodržení povinnosti úklidu a posypání chodníku. Spolkový soudní dvůr dovodil, že v takovýchto případech pronajímatel za vzniklou újmu zásadně odpovídá.

Žalobkyně upadla na leď na chodníku vedoucím k bytovému domu, ve kterém se nacházel byt, který si pronajímala, a utrpěla závažná zranění. Chodník se nacházel na pozemku ve spoluvlastnictví vlastníků bytů. V rámci předpovědi počasí bylo ohlášeno náledí, i přesto však z chodníku nebylo odstraněno. Žalovaná byla vlastníci bytu, který pronajímala žalobkyni. Nájemní smlouva obsahovala ujednání, dle něhož měla nájemnice povinnost čistit přístupové cesty před domem, odstraňovat z nich sníh a led a v případě náledí je posypávat, avšak pouze pokud tyto práce nejsou prováděny jinak a náklady nejsou účtovány v rámci poplatků na provozní náklady. V nájemní smlouvě bylo dále stanoveno, že žalobkyně má hradit provozní náklady za odklízení sněhu a posypu při náledí, a to podle spoluvlastnického podílu žalované. Údržbu chodníku pak měla vykonávat společnost (vedlejší účastnice), kterou k tomu pověřilo společenství vlastníků bytů (*Wohnungseigentümergeinschaft*, dále jen „společenství vlastníků“). Prvostupňový soud přikl žalobkyni bolestné ve výši 12 000 EUR (cca 293 000 Kč), odvolací soud však následně rozhodnutí změnil a žalobě nevyhověl.

Spolkový soudní dvůr se neztotožnil se závěry odvolacího soudu. Nejprve připomenul, že pronajímatel je na základě nájemní smlouvy povinen umožnit nájemci užívat předmět nájmu, a tím i přístup k němu. Povinnost, aby byly prostory ve vhodném a bezpečném stavu, se vztahuje i na prostory, které nejsou výslovně pronajaty, jako jsou přístupy a schody, přičemž zajištění bezprostředního přístupu k domu v případě výskytu sněhu a náledí patří k povinnostem pronajímatele, který má zásadně povinnost zimního úklidu a posypávání cest na pozemku. Tyto zásady se pak dle Spolkového soudního dvora uplatní i v případech, kdy pronajímatel není výlučným vlastníkem pozemku, ale členem společenství vlastníků, jelikož existence výše uvedených smluvních povinností pronajímatele v zásadě nezáleží na vlastnických poměrech, ale na jeho postavení jakožto strany nájemní smlouvy. Opačný názor, který zastával odvolací soud, by totiž vedl k odlišné úrovni ochrany nájemců bytu oproti nájemcům prostor nacházejících se na pozemku, jenž je ve výlučném vlastnictví pronajímatele. Dle Spolkového soudního dvora přitom není odlišná úroveň ochrany odůvodněná zejména vzhledem k tomu, že vlastnické poměry k pronajatému bytu a k pozemku, na kterém se pronajatá věc nachází, nejsou pro nájemce při uzavření nájemní smlouvy často rozpoznatelné.

Spolkový soudní dvůr měl za to, strany sporu se smluvně neodchýlily od takového rozdělení smluvních povinností. Z ustanovení nájemní smlouvy o přenesení povinnosti odklízet sníh a posypávat náledí na nájemce neplyne jednoznačná dohoda stanovující

žalobkyni tuto povinnost, neboť dle nájemní smlouvy není nájemce povinen tyto práce provádět, pokud jsou prováděny jinak a náklady jsou účtovány v rámci poplatků za provozní náklady; přitom zimní údržba byla v předmětném případě vykonávána třetí společností pověřenou společenstvím vlastníků. Taktéž ustanovení nájemní smlouvy, dle něhož nájemce nese provozní náklady na odklizení sněhu a posypání náledí podle spoluvlastnického podílu svědčí proti přenesení této povinnosti na nájemce.

Pronajímatel má možnost delegovat plnění povinnosti provádět zimní údržbu na třetí osobu, pomocníka (*Erfüllungsgehilfe*), takovým pověřením však nedochází ke zbavení pronajímatele jeho (smluvní) odpovědnosti nebo ke změně povahy a rozsahu jeho povinností (zejména tím, že by se omezily pouze na výběr a dohled). Pronajímatel totiž za zavinění této pověřené třetí osoby odpovídá v souladu s § 278 BGB³⁷ stejně jako za své vlastní. Nájemce si vybral pronajímatele jako svého smluvního partnera, a proto může oprávněně očekávat, že ten bude odpovídat za porušení povinností plynoucích z nájemní smlouvy. Nájemce navíc obvykle nemá žádný vliv na výběr této třetí osoby. Spolkový soudní dvůr také nepřítakal názoru, že by se mělo jednat o povinnosti společenství vlastníků, nikoliv pronajímatele, jelikož povinnost úklidu a posypání náledí je závazkem vyplývajícím z nájemní smlouvy.

Dle Spolkového soudního dvora tak nebylo možné popřít nárok žalobkyně vůči pronajímatelce na bolestné. Existovala totiž konkrétní nebezpečná situace způsobená náledím, kterou bylo možné odstranit splněním povinnosti úklidu a posypu. Ani skutečnost, že úklidem a posypem byla společenstvím vlastníků pověřena vedlejší účastnice, nebránilo dovození odpovědnosti žalované, jelikož tato je odpovědná za případné porušení povinnosti vedlejší účastnice v souladu s § 278 BGB. Spolkový soudní dvůr se neztotožnil s názorem žalované, dle něhož absentuje podmínka pro kvalifikaci vedlejší účastnice jako její pomocnice, a to že vedlejší účastnice jednala na základě vůle žalované. Žalovaná argumentovala, že to bylo společenství vlastníků, nikoliv ona, kdo pověřil vedlejší účastnici k výkonu daných povinností. Spolkový soudní dvůr však neměl pochybností o vůli žalované, která je členkou společenství vlastníků a žalobkyni účtovala náklady vyúčtované vedlejší účastnicí, aby tato prováděním zimní údržby jednala také v jejím zájmu za účelem splnění jejích povinností ochrany vyplývajících z nájemní smlouvy. Spolkový soudní dvůr závěrem konstatoval, že smluvní povinnosti žalované nebyly omezeny pouze na spoluúčast na dohledu a kontrole vedlejší účastnice, ale žalovaná byla podle § 280 odst. 1 ve spojení s § 278 BGB odpovědná za zavinění vedlejší účastnice ve stejném rozsahu jako za vlastní zavinění. Spolkový soudní dvůr tak zrušil rozhodnutí odvolacího soudu a věc mu vrátil k novému projednání.

Jana Zápotocká

³⁷ Německý občanský zákoník (*Bürgerliches Gesetzbuch*), v textu jako „BGB“ V německém jazyce dostupný [zde](#).

Rakousko | Nejvyšší soudní dvůr | Rozhodnutí ze dne 18. 9. 2025, 2 Ob 60/25z**Požadavky na výslech svědka prostřednictvím videokonference v zahraničí a nutnost jeho fyzické přítomnosti v soudní budově**Úplné znění rozhodnutí

Rakouský Nejvyšší soudní dvůr posuzoval, zda může být svědek žijící v zahraničí vyslechnut prostřednictvím videokonference přímo ze svého domova, nebo zda rakouské procesní předpisy vyžadují, aby byl i při výslechu prostřednictvím videokonference fyzicky přítomen v soudní budově. Soud dospěl k závěru, že výslech svědka mimo soudní prostředí není přípustný a videokonference může sloužit pouze jako technický prostředek mezi dvěma soudy.

Žalobkyně se domáhala náhrady škody způsobené dopravní nehodou ve Francii, při níž byl poškozen její automobil. Žalovaná zpochybňovala popsání průběhu nehody a navrhla provést výslech svědkyně, která žila ve Francii, a měla být podle jejího tvrzení přímou pozorovatelkou události. Svědkyně se však nemohla osobně dostavit k jednání u francouzského soudu. Žalovaná proto požadovala, aby byla vyslechnuta prostřednictvím videokonference, do níž by se připojila z místa svého bydliště.

Soud prvního stupně stanovil lhůtu, během níž měl být výslech svědkyně proveden. Jelikož se nepodařilo výslech v této době zajistit, pokračoval soud bez něj a žalobě převážně vyhověl. Odvolací soud však rozhodnutí zrušil. Podle jeho názoru neexistovala překážka, která by bránila provedení výslechu prostřednictvím videokonference, protože svědkyně se mohla k jednání připojit z Francie prostřednictvím běžných komunikačních prostředků, aniž by musela vstoupit do soudní budovy.

Nejvyšší soudní dvůr se s tímto pohledem neztotožnil. Podrobně se zabýval účelem a smyslem výslechu prostřednictvím videokonference a zdůraznil, že i když současná praxe umožňuje široké využití elektronických prostředků v civilním řízení, výslech svědka zůstává úkonem, který je třeba provádět v kontrolovaném justičním prostředí. Soud poukázal na to, že účast svědka v soudní budově umožňuje ověřit jeho totožnost, zajistit, aby nebyl ovlivněn třetími osobami, a vytvořit podmínky, v nichž může soud důvěryhodně posoudit jeho výpověď. Domácí prostředí takovou kontrolu neposkytuje a svědek by nebyl pod stejným dohledem jako v soudní síni. Videokonference proto může sloužit jen jako nástroj propojující dva soudy – nikoli jako způsob, jak výslech zcela „přesunout“ mimo soudní prostor.

Soud rovněž zdůraznil, že ani skutečnost, že výslech by probíhal v rámci přeshraniční spolupráce mezi členskými státy Evropské unie, na věci nic nemění. Pokud rakouské vnitrostátní právo neumožňuje výslech svědka mimo soudní budovu, nelze jej provést ani v zahraničí bez účasti tamního příslušného soudu. Pokud se svědkyně nemohla k soudu ve Francii dostavit, šlo o trvalou překážku provedení výslechu, kterou nebylo možné odstranit pouhým využitím videokonference v domácím prostředí.

V důsledku toho Nejvyšší soudní dvůr konstatoval, že postup soudu prvního stupně byl správný. Po marném uplynutí stanovené lhůty mohl pokračovat v řízení bez provedení navrženého důkazu, protože další varianty výsledku nebyly reálně proveditelné. Rozhodnutí odvolacího soudu proto zrušil a obnovil rozsudek soudu prvního stupně.

Žofie Čermáková

Další novinky ve vztahu k vrcholným soudům

Mezinárodní newsletter francouzského Kasačního soudu

[Mezinárodní newsletter francouzského Kasačního soudu \(anglicky\)](#)

[Mezinárodní newsletter francouzského Kasačního soudu \(francouzsky\)](#)

Francouzský Kasační soud vydal v prosinci tohoto roku již šesté číslo svého Mezinárodního newsletteru, který je zdarma dostupný na internetových stránkách Kasačního soudu v anglickém a francouzském jazyce. Podle předsedy Soudního dvora Evropské unie, který napsal úvodník tohoto čísla, je newsletter jedním z projevů modernizace a oživení vnější komunikace francouzského Kasačního soudu.

V tomto čísle je věnována zvýšená pozornost tématu předběžných otázek předkládaných Soudnímu dvoru Evropské unie. Newsletter vysvětluje, co znamená žádost o rozhodnutí o předběžné otázce a přináší příklad případu, kdy Kasační soud rozhodoval právě na základě odpovědi na takovou otázku. Šlo o spor, v němž měl francouzský deník Le Monde podle rozhodnutí španělských soudů zaplatit fotbalovému klubu Real Madrid 300 000 EUR (více než 7,3 milionu Kč) a klubovému lékaři 30 000 EUR (více než 730 000 Kč) za zveřejnění informace týkající se dopingu.³⁸ Francouzský Kasační soud zrušil rozhodnutí, která bránila prohlášení vykonatelnosti, a věc vrátil odvolacímu soudu k novému posouzení podle kritérií, jež stanovil Soudní dvůr ve své odpovědi na předběžnou otázku.³⁹ Další komentované rozhodnutí se týká výkladu rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci Fidelidade⁴⁰ v kontextu francouzského práva. Do 21. 12. 2023 francouzská právní úprava umožňovala pojistiteli vozidla odmítnout odškodnit oběti dopravní nehody, pokud byla ke dni nehody smlouva o povinném pojištění motorového vozidla pozastavena z důvodu neplacení pojistného. Kasační soud však na základě uvedeného rozsudku Soudního dvora konstatoval, že tato úprava je v rozporu se směrnicí 2009/103/ES^{41, 42}.

³⁸ Na tuto předběžnou otázku odpověděl Soudní dvůr Evropské unie rozsudkem velkého senátu ze dne 4. 10. 2024, Real Madrid Club de Fútbol a AE proti EE a Société Editrice du Monde SA, C-633/22, jehož anotace je obsažena v našem Bulletinu č. 4/2024, který je dostupný [zde](#).

³⁹ Rozhodnutí Kasačního soudu ze dne 28. 5. 2025, dostupné ve francouzském jazyce [zde](#).

⁴⁰ Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 20. 7. 2017, Fidelidade-Companhia de Seguros SA, C-287/16, dostupný [zde](#).

⁴¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/103/ES ze dne 16. září 2009 o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění (kodifikované znění), dostupná [zde](#).

⁴² Rozhodnutí Kasačního soudu ze dne 26. 6. 2025, dostupné v anglickém jazyce [zde](#).

Mimo rozhodnutí, která mají vztah k Soudnímu dvoru Evropské unie, rozhodně stojí za zmínku i dvě rozhodnutí pléna Kasačního soudu, ve kterých Kasační soud poprvé uznal výjimku z funkční imunity, kterou požívají představitelé cizích států. Tato rozhodnutí potvrzují, že mohou být stíháni za válečné zločiny a zločiny proti lidskosti.⁴³

V rámci představení vybraných aspektů francouzského práva je tentokrát věnovaná pozornost srovnávacímu právu. Na konci je stejně jako v minulých číslech obsažena informace o databázi, v níž Kasační soud zveřejňuje oficiální překlady svých významných rozhodnutí do anglického jazyka.⁴⁴

Kristýna Bočková

Mezinárodní newsletter Nejvyššího soudu Spojeného království

Nejvyšší soud Spojeného království vydal na podzim letošního roku první číslo svého Mezinárodního newsletteru. Jde o novou iniciativu Nejvyššího soudu Spojeného království, která si klade za cíl přiblížit odborné i laické veřejnosti práci vrcholného soudního orgánu Spojeného království v mezinárodní oblasti. Vydávání Mezinárodního newsletteru je plánováno jednou ročně.

Obsahem newsletteru je přehled nejzajímavějších rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojeného království s mezinárodním přesahem a rovněž i přehled různých programů a akcí pořádaných Nejvyšším soudem v uplynulém roce v mezinárodní oblasti.

Z přehledu rozhodovací činnosti může zaujmout například rozhodnutí týkající se pravomoci anglického soudu projednat žalobu na vydání zákazu vedení řízení, kterým by se ruské společnosti RusChem zabránilo pokračovat v řízení v Rusku proti německé bance UniCredit. Toto řízení bylo zahájeno v důsledku nemožnosti německých společností plnit závazky ze smlouvy vůči ruské společnosti v souvislosti se sankcemi uloženými Rusku v důsledku ruské invaze na Ukrajinu. RusChem zahájil řízení proti UniCredit v Rusku s nárokem na plnění ze záruk. Následně ruský soud zamítl návrh UniCredit na zastavení žaloby s odůvodněním, že se strany dohodly na řešení sporů formou arbitráže v Paříži. UniCredit poté požádal anglický soud o vydání zákazu vedení řízení, aby RusChem nemohl pokračovat v řízení v Rusku. Anglický vrchní soud rozhodl, že anglické soudy nemají pravomoc věc projednat. Odvolací soud však toto rozhodnutí zvrátil a zákaz vydal. RusChem se obrátil na britský Nejvyšší soud. Ten rozhodl, že řízení může být vedeno v Anglii, jelikož UniCredit nemohl získat účinnou nápravu u francouzských soudů ani u rozhodčího tribunálu. Z tohoto důvodu měl anglický soud pravomoc projednat žalobu na zákaz vedení řízení.⁴⁵

Neméně zajímavým je rozsudek, který se zabývá podmíněným propuštěním v polském trestním právu, a to ve vztahu k vydávacímu řízení a právům vyžádané osoby dle Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen „Úmluva“). Nejvyšší soud

⁴³ Rozhodnutí Kasačního soudu ze dne 25. 7. 2025, dostupná v anglickém jazyce [zde](#) a [zde](#).

⁴⁴ Databáze je dostupná [zde](#).

⁴⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojeného království ze dne 7. 2. 2024, [2024] UKSC 30, RusChemAlliance LLC proti UniCredit Bank GmbH, dostupné v anglickém jazyce [zde](#).

Spojeného království řešil otázku, zda vydání vyžádané osoby do Polska je přiměřené vzhledem k jejímu právu na respektování soukromého a rodinného života plynoucímu z čl. 8 Úmluvy. Podle ustanovení § 21 zákona o vydávání osob z roku 2003 má soudce ve Spojeném království povinnost nařídit propuštění osoby v případě, že její vydání do jiného státu je neslučitelné s pravidly Úmluvy. Z polského trestního zákoníku plyne diskreční pravomoc soudů stanovit konkrétní individuální podmínky podmíněného propuštění odsouzeného z výkonu trestu. Nejvyšší soud Spojeného království konstatoval, že pokud dožadující stát uplatňuje automatický systém podmíněného propuštění, u něhož lze s dostatečnou jistotou předpovědět, jakou podobu bude mít postavení konkrétního odsouzeného z hlediska jeho lidských práv, lze tuto skutečnost zohlednit při posuzování podle čl. 8 Úmluvy. Diskreční systémy podobné tomu polskému však představují větší obtíže. Soudce ve Spojeném království bude totiž jen zřídka schopen předpovědět, jak jednotlivé podmínky podmíněného propuštění ovlivní odsouzeného. Vzhledem k omezené možnosti soudu předvídat konkrétní podmínky podmíněného propuštění u daného odsouzeného by podle názoru Nejvyššího soudu Spojeného království mělo posouzení podle čl. 8 Úmluvy v rámci vydávacího řízení zohlednit pouze samotnou možnost podmíněného propuštění podle polského trestního práva a přikládat jí jen malou váhu.⁴⁶

V dalším rozsudku se Nejvyšší soud Spojeného království zabýval případem přímé diskriminace na základě náboženského přesvědčení na pracovišti vůči zaměstnankyni Královského velvyslanectví Saúdské Arábie, která vykonávala práce administrativního charakteru. Zaměstnankyně podala v březnu 2018 proti velvyslanectví žalobu. Velvyslanectví se dovolávalo imunity podle zákona o státní imunitě z roku 1978. Nejvyšší soud v rámci odvolacího řízení dospěl k závěru, že velvyslanectví v tomto případě nemůže argumentovat imunitou státu. Státní imunita se totiž omezuje na úkony prováděné státem při výkonu svrchované moci. Zaměstnávání technického a administrativního personálu, jehož role je v podstatě podpůrná a pomocná, není svrchovaným aktem, ale aktem soukromoprávního charakteru.⁴⁷

Beatrix Mária Bukovinská

⁴⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojeného království ze dne 11. 6. 2025, [2025] UKSC 23, Ewa Andrysiewicz proti Circuit Court in Lodz, Poland, dostupné v anglickém jazyce [zde](#).

⁴⁷ Rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojeného království ze dne 6. 3. 2025, [2025] UKSC 9, The Royal Embassy of Saudi Arabia proti Antoinette Costantine, dostupné v anglickém jazyce [zde](#).

PŘIHLÁŠENÍ K ODBĚRU BULLETINU

V případě zájmu o zasílání Bulletinu na Vaši e-mailovou adresu se můžete přihlásit k odběru na internetových stránkách Nejvyššího soudu [zde](#).

Příspěvky nejsou oficiálními vyjádřeními Nejvyššího soudu.

Redakce: oddělení analytiky a srovnávacího práva Nejvyššího soudu

Foto na titulní straně: Aleš Ležatka, archiv NS

© Nejvyšší soud, ISSN 2464-8531